

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflava ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflava ulica 5/II., telefon 3122 do 3128

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, letočno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, letočno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Odločno izvajanje protikorupcijskega zakona

Najboljši odmev med narodom

Naša vlada je pokazala, da zakon o pobujanju zlorab pri izvrševanju službenih dolžnosti ne sme ostati na papirju. Beograjsko časopisje poroča, da je število zaradi zlorab obtoženih državnih uslužbencev ogromno zlasti v Južni Srbiji, odkoder je bilo čuti tudi največ pritožb. Podrobnejše, strašne številke o zlorabah navajamo v političnem pregledu. Te številke dokazujejo, kako trhla je bila uprava v Južni Srbiji in kako bridko potrebna je železna metla, ki bo v splošno narodno zadovoljnost pometla in strla, kar ni pošteno in kar se je v prejšnjih časih nateplo na vse različne nepoštenne načine na več ali manj odgovorna mesta. Nešteto teh ljudi, ki so živeli kakor pijavke na živem organizmu, sploh nima nikake usposobljenosti za mesta, ki so jih zavzemali.

Z železno metlo ne bo zadovoljno samo prebivalstvo Južne Srbije, nego ves narod od

Triglava do Vardarja, katerega zaupanje v vlado se bo povečalo, saj je ta vlada načela in bo gotovo rešila najkočljivejše in najvažnejše vprašanje v naši državi: vprašanje javne uprave. Za načelo si je pri tem postavila: poštenost in sposobnost.

Lahko že danes rečemo, da bo zgodovina primerno ocenila veliko delo uničenja korupcije, tega strahu, ki nas je prejšnja leta strašila iz vsakega ogla, ki je ubijal podietnost ter nas gospodarsko in moralno uničeval.

Ta odločen korak vlade bo odjeknil tudi v inozemstvu najbolje. Zaupanje v našo državo se bo večalo, kar nam more biti le v vsestranski prid. Zaupanje zunanjega sveta v državo in zadovoljstvo naroda, kateremu se izpolnjuje ena njegovih najbolj gorečih želj, sta siguren temelj za najlepšo bodočnost naše domovine.

Krivci zaostalosti kmetijstva

Prav pogostoma se čuje v razgovorih in se čita po listih jadikovanje: Naš kmet je sicer briten, toda v kljub vsemu temu je tako težko pristopen za strokovni napredek.

Očitek je prav hud, poglejmo, ali je tudi upravičen. Priznati se mora, da je gotovo nekaj resnice v tej trditvi. Toda zakaj in v kakšnih okoliščinah? Če se ozremo k najbližjemu sosedu v Avstrijo, vidimo, da je tam kmet glede splošne izobrazbe daleč za slovenskimi kmeti. Če pa primerjamo tamkajšnji strokovni napredek, pa moramo ugotoviti, da smo zaostali za njimi in mnogimi drugimi narodi.

Vendar pa ugotovitev sam na sebi kaj malo zaleže, prav tako malo kakor prazno jadikovanje. Spoznanje samo je še le prva stopnja k poboljšanju. Treba je, da skušamo najti vzroke zaostalosti in pomanjkanja smisla za napredek v našem kmetovanju in dognati, kdo je temu kriv. Ali morda kmet, ki kapuje in čitaliste ter knjige, želeč si s poukom zboljšati svoj nezavidljiv položaj? Seveda, seveda, brž pritrjujejo jadikovalci o nazadnjaštvu, ki ogorčeni zavračajo misel, da bi bili morda včasih tudi kmetijski strokovnjaki krivi naše zaostalosti. Gotovo so sokrivi tisti, ki pišejo o kmetijskih vprašanjih površno ali celo napačno.

Mnogo se obravnavajo v tisku razna kmetijska vprašanja, kar je prav hvale vredno, toda le redko naleti na temeljito strokovno delo. Če napišeš o kakem človeku, da je kradel, pa ne moreš tega dokazati, greš v luknjo, ker je tu tiskovni zakon. Če pa napiše nekdo, da se da kruzja s pridom presajati, ali da ima kostni superfosfat še 2½ % dušika, pa ga ni paragrafa, ki bi štetil ubogo koruzo in pouka željnega kmetovalca. Lepo in koristno navado bi uvedli, ako bi začeli podpisavati svoje spise, pa ne zaradi paragrafov, temveč da lahko pokažemo na one, ki napačno poučujejo ljudi.

Kakor se gleda danes povsod na usposobljenost, tako bi bilo treba tudi v kmetijskem bukarstvu usposobljenosti. Baš lažni strokovnjaki so krivi nazadnjaštva našega kmetijstva. Če govori nekdo o presajanju koruze, ko vendar vemo, da jo je sicer mogoče presaditi, a storža ne bo nikoli od presajenke, kako si moremo misliti, da bo naš kmet sprejel zanj nov evangeij o presajanju žita (tako zvaní kitajski način), čeprav je ta stvar že davno dognana, da je dobra in se v drugih deželah vedno bolj širi. So to sicer na videz malenkosti, ki so pa v danih razmerah silno dalekosežne, tako da brezuspešijo za leta napredek.

Delo za povzdigo našega sadjarstva in vrtnarstva

Škodljivec divji zajec naj se zatre — Za nadzorovanje sadnega izvoza — Število organiziranih sadjarjev in vrtnarjev narašča

V Zdraviliškem domu na Bledu se je vršil 13. t. letošnji občni zbor Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo v Ljubljani ob velikem številu delegatov iz vse Slovenije. Zborovanje je otvoril

društveni predsednik kmetijski svetnik g. Viljem Rohrmann s primernim nagovorom na zborovalce. Po vdanostni izjavi kralju sta podala društveni tajnik, šolski nadzornik g. Škulj, in dru-

štveni blagajnik, prof. g. Verbič, svoji poročili o društvenem gibanju in društvenem gospodarskem stanju.

Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je društvo v minulem letu vsestransko napredovalo in da se je število članov pomnožilo za 756 in 18 podružnic, tako da šteje sedaj društvo 130 podružnic s 5490 rednimi člani. Prišteví še druge člane, je znašalo število koncem poslovnega leta 1928. skupno 7226 članov. Od podružnic odpade 75 na ljubljansko in 55 na mariborsko oblast.

Strokovnih predavanj je društvo priredilo v raznih sadnih krajih Slovenije 189 ter 34 tečajev, z udeležbo okroglo 9100 članov. Lastne drevesnice ima 21 podružnic z 41.400 drevesci. Raznih podpor so prejele podružnice 56.145 Din, morda pa še več, ker vse podružnice niso predložile točnih poročil.

K tej točki je navzočni zastopnik oblastnega odbora omenil, da je oblastni odbor podelil raznim podružnicam ljubljanske oblasti v letu 1928. skupno 120.000 Din posebne podpore za nabavo sušilnic, škropilnic, sredstev za zatiranje sadnih in zelenjadnih škodljivcev.

Društveni glasilo »Sadjar in vrtnar« gre v 7300 izvodih mesečno med posamezne člane. Sadni ogledi zaradi spoznavanja sadja s pravnimi imeni so se priredili v krajih, kjer je sadje vsaj deloma dobro obrodilo. Sadni razstavi sta bili na velesejmu v Ljubljani na pa v Radovljici, ki sta dobro uspeli tudi v trgovinskem oziru.

Od knjig »Sadni izbor za Slovenijo« se je prodalo 1857 (63 komadov je še v zalogi), od stenskih tabel pa 320; v zalogi jih je še 270 komadov.

Poročevalec je navedel še nekatere sklepe glavnega odbora, med drugim prošnjo za ustanovitev specialne vrtnarske šole v Sloveniji za vzgojo vrtnarskega naraščaja iz vse države.

Blagajnikovo poročilo izkazuje, da ima društvo velike izdatke, a nezadostne dohodke. Čisto promozenje znaša sicer koncem leta 1928. okrog 55.000 Din, toda to več v blagu in v terjatvah kakor v gotovini. Največje izdatke prouzroča društveno glasilo, ki zaradi nizke cene ne krije tiskarskih stroškov.

Sledili so razni predlogi glavnega odbora i podružnic. Pri predlogu o spremembi društvenih pravil se je vnela živahna in mestoma prav ostra debata. Končno so se sprejele skoro soglasno vse točke neizpremenjene. Gladko so se sprejeli predlogi o popolnem zatrenju divjega zajca, voluharja in podobnih drevesnih uničevalcev. Dalje so sprejeti predlogi za nastavljanje posebnega sadjarskega in vrtnarskega strokovnjaka kot potovalnega učitelja; za ustanovitev specialne vrtnarske šole za vso državo; za izdajanje letnih sadjarskih in vrtnarskih brošur; za doseg trikratne polovične vožnje letno na vseh železnicah za vse redne društvene člane; za stalno denarno podporo voditeljem šolskih vrtov in za omejitve kratkodobnih premoščenj šolskih upraviteljev; za uvedbo posebne strokovne vladne kontrole pri izvažanju sadja v inozemstvo v svrhu okrepitve reelne sadne trgovine, ki ji nekateri površni in lahkomišelní sadni trgovci močno škodujejo; potem predlog za naprošnje železnice, da se sme vagonsko nalaganje sadja izvršiti v teku 36 ali vsaj 24 ur (ne kakor sedaj v teku samo 6 ur), ter končno predlog glede nabave sadnih škrotilnic.

Od dosedaj preizkušenih sadnih škropilnic se še kot najboljša izkazala sistem «Holder» in Nechvilletova «Unicum».

Pri volitvah je bil izvoljen večinoma stari odbor. Prihodnji občni zbor se bo vršil meseca maja namesto v Ptuj v Ljubljani zaradi ugodnejših železniških zvez; v Ptuj pa bo poseben skupen zbor za časa pokrajinske sadne razstave istotam.

Politični pregled

Ugodne posledice nastopa in dela nove vlade se posebno občutijo v Južni Srbiji, kjer so bili do sedaj postavljeni različni manj vredni elementi v važnih državnih in samoupravnih službah. Na podlagi ovadb in neiskav preiskovalnih komisij

so razkrili v kratkem času celo vrsto korupcijskih zadev in nepravilnosti.

Na podlagi poročil teh komisij je bilo vloženo pri sodišču v Skoplju doslej že 1792 ovadb, ki se nanašajo na zakon o pobijanju zlorab pri izvrševanju službenih dolžnosti. Izmed obtoženih je do sedaj že nekaj nad 100 zaprtih v preiskovalnem zaporu. Na podlagi dosedanjih raziskavanj odpade približno na vsak okraj do 14 korupcijskih afer, katere so zagrešili razni državni in samoupravni uradniki ki so v večini primerov poneverjali državni denar, ponarejali in izdajali ponarejene uradne listine ter izsiljevali različne podkupnine. Med obtoženimi so uradniki od najnižje vrste do najvišjih. Med njimi so sreski poglavarji, davčni uradniki, predstojniki finančnih uprav, poštarji, blagajniki itd. Večina teh ljudi je prišla v državno službo z različnimi priporočili strank in strankarskih voditeljev ter je le malokateri izmed njih imel zadostno predizobrazbo za mesto, ki ga je upravljal. To pa še niso vse tožbe, ki so naperjene proti različnim obtožencem zaradi korupcije, ker se stekajo pri skopljskem sodišču samo tožbe, ki spadajo pred okrožna sodišča. Še mnogo številnejše so obtežbe, ki spadajo v delokrog sreskih poglavarjev. V prvi vrsti gre tu za zlorabe samoupravnih nastavljenecv, občinskih tajnikov in uradnikov, na katere se naša protikorupcijski zakon prav tako kakor na državne uradnike. Številni so celo primeri da so

skih tajnikov in uradnikov, na katere se naša protikorupcijski zakon prav tako kakor na državne uradnike. Številni so celo primeri da so

obtoženi zavoljo korupcije kar celokupni občinski sveti

ali pa vsaj do trije njegovi člani. V običajnih primerih so to župan, občinski blagajnik in tajnik. Število tožb neprestano narašča in računajo, da bo v kratkem obtoženi do 4000 krivcev.

Ta odločen korak

je našel med prebivalstvom najboljši odmev

ter je ljudstvo vedno bolj uverjeno, da ni več izročeno na milost in nemilost onim državnim in občinskimi nastavljenecem, ki pozabljajo na poštenost. Pri tem pa se nista pri njih samo dvignili vera in ljubezen do države, temveč se je tudi znatno pripomoglo k pomirjenju nezadovoljstva, ki je vladalo doslej v Južni Srbiji.

Na posvetovanjih imale antante.

to je Jugoslavije, Češkoslovaške in Rumunije, ki se bodo začela 20. t. m. v Beogradu, se bo znova utrdila vez med vsemi tremi državami Govorice, da bi se priključila Mali antanti tudi Poljska, so po izjavah merodajnih činiteljev brez podlage.

V torek je finančni minister dr. Švrljuga podpisal

sklep o izplačilu zaostankov državnim uslužbencem in invalidom.

Denar za to izplačilo izvira iz monopolske posojila. Izplačale se bodo druge polovice razlik državnih uslužbencev za čas od 1. oktobra 1923. do 1. maja 1924., še neporavnane invalidske podpore do 31. marca 1928., neporavnani pokojninski prejemki do 31. marca 1928. in ostale obveznosti države.

Na Češkoslovaškem se je vršil

v Pragi zbor kmetijske stranke.

na katerem je bila prečitana med drugim tudi spomenica ministrskega predsednika in vodi-

telja čeških kmetovalcev Švehle. V tej spomenici je Švehla zelo ostro nastopil proti mestnim slojem ter naglasil, da morajo prevzeti v kmetijskih zemljah vlado in upravo v roke kmetovalci. Njegova spomenica je vzbudila veliko zanimanje med ostalimi češkimi strankami, tako da o njej živahno razpravljajo vsi češkoslovaški listi.

DOPISI

GORNJI LOGATEC. Sokola je zadela težka izguba. Najbolj agilna in najbolj zaslužna članica in odbornica s. Mica Rusova se je poročila na Vič — tudi v sokolsko hišo Mescevo. Težko jo bomo pogrešali. Na predvečer poroke so ji tamburaši napravili lepo podoknico. Zavednemu sokolskemu paru želimo vso srečo v trdni veri, da bo le še bolj utrdil vezi med bratskima društvoma na Viču in v Gorenjem Logatcu! — Naš g. župnik Karel Šupin je premeščen v Tržišče pri Mokronogu. Naj bi se med dolenskim rojaki bolje počutil kakor pri nas! Neprijatelj ne zapušča za seboj. — Tamburaški odsek Sokola priredi na binkoštno nedeljo svoj večer v Sokolskem domu.

GORENJA VAS V POLJANSKI DOLINI. Na binkoštno nedeljo popoldne bo priredilo naše gasilno društvo v Sokolskem domu zelo zanimivo društveno prireditev v društvene svrhe. Najprej se bo igrala vesela igra «V hribih». Po igri prosta zabava. Začetek ob 3. uri popoldne. Ni treba izgubljati besed o veliki potrebi in važnosti gasilskih društev. Za trud in izpostavljanje življenja in travja v nevarnost v primeru nesreče, so ta društva vezana za napravo potrebnega orodja in pripomočkov večinoma na svoje stroške. V dolini se je že večkrat pokazalo, kako potrebna so gasilska društva. Udeležite se prireditve in podprite društvo vsak po svoji moči! — Zadnje lepo vreme je prišlo kaj prav. Pomladna dela, če tudi so se zakesnila, so se prav lepo dovršila. Kakor delo tako je letos tudi rast zakesnila. Češnje, ki navadno odeveto do konec aprila, so se letos obelile šele v maju. Hruške so v najlepšem cvetju, a jablana šele polagoma razcvetajo. Vse kaže zdaj še prav dobro, četudi se je zakesnelo. Če bo odslej ugodno

Muljovski:

Višnjegorski janičar

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

«O čem razmišljate, gospod muslimian?» ga nagovori Helena.

«O svoji usodi. Povej mi, cvetka kristjanov, kaj bo tvoj soprog storil z menoj. Ali me hoče imeti za sužnja?»

«Namerava te zamenjati za naše ljudi.»

«Alah. To bo lahko storil!» vzklikne aga. «Le naj sporoči očetu mojemu. On ima mnogo, mnogo kristjanov v svoji ječi. V zameno zame jih bo dal deset, ne le enega. Višnjegorski niti ne slutijo, kdo je njegov jetnik. Toda odkupnina zame ne bo prišla tako kmalu. Rane moje se bodo mnogo prej zacelile.»

«Kaj za to. Moj gost boste. Sedela bova v cvetličnjaku ter se razgovarjala. Govorili mi boste o Stambulu, o sultanu Solimanu, o lepoti in mogočnosti Islama.»

«Aga se je rahlo nasmehnil in rekel: «Mašalah! To bi bilo v resnici krasno, kajti vedno sem rad posedal med cvetlicami. A dvomim, da bi bilo to mogoče. Jok! Vitez Zigismund, tvoj soprog, ne bo dovolil, da bi se hodil v cvetličnjak razgovarjat s teboj. Jok! Gotovo me bo imel pod ključem, dokler ne dospe odkupnina zame.»

«Ni se vam treba bati, da pridete v ječo. Porok sem vam, gospod, da se boste smeli svobodno kretati po gradu!» je zaklicala Helena z odločnim glasom. «Hočem vas vzeti v svoje varstvo!»

«Alah, kako plemenita si, cvetlica mojega srca!» je vzkliknil aga ter spoštljivo poljubil njeno roko. «Povej mi, kako te zovejo?»

«Helena.»

«Alah. He-le-na. To ni lepo ime. Rače te hočem imenovati Sirah Djula. Roža. To je pravo ime zate. Ali dovoliš, da te tako zovem?»

«Rada», se nasmehne Helena. «A kako naj jaz imenujem vas?»

«Selim mi reci. Toda prosim te, ne vikaj me! Reci mi ti! Bodiva prijatelja! Hočeš, Sirah Djula?»

«Z veseljem, Selim. Tu moja roka!»

Krepko sta si stisnila roke ter se spogledala. Razumela sta se.

Zdajci je Helena odskočila od postelje in namignila agi, naj molči. Na hodniku se čujejo težki koraki. Vrata so se odprla in v spalnico je stopil vitez Zigismund zlovoljnega obraza.

«No, kako je z vašim ranjencem, gospa?» se je obrnil mrko k Heleni.

«Pravkar se je zavedel, gospod», je odvrnila, unikajoča oči. «Lahko govorite z njim. Grem, da mu pripravim nekaj jedi. Saj dovolite?»

Ne da bi čakala odgovora, je odšla iz sobe. Višnjegorski je pristopil k postelji. Mladi aga ga je motril s strahom in spoštovanjem.

Zigismund je pozdravil ranjenca v turškem jeziku: «Upam, da se ne počutiš slabo?»

«Alahu in tebi hvala. Bolečin ne čutim, je odvrnil aga. «Ti si gotovo vitez Zigismund Višnjegorski?»

«Mašalah. Tvoja soproga, effendi, je angel!» reče aga z vnemo. «Nobena druga

kristjanska žena bi ne hotela zavezati vane meni, Turku, ter mi prepustiti svojo posteljo za ležišče.»

Višnjegorski se vgrizne v ustnice ter reče s hrupavim glasom: «Govoriva o tvoji usodi. Ti si zdaj moj jetnik. Moji namen je zamenjati te za enega kristjana. Ali si dovolj plemenit in ali je tolikšno tvoje dostojanstvo da smem zahtevati zate enega naših vitezov?»

«Zame dobiš lahko ne enega, temveč dvajset kristjanskih vitezov!» zakliče janičarski poveljnik ter nadaljuje ošabno: «Jaz sem Selim aga Jahija Oglji, sin smederevskega paše Mehmedbega!»

Višnjegorski se je priklonil in rekel: «Prej ko mogoče odpošljem sla v smederevski pašaluk k tvojemu očetu. Ali ima Mehmedbeg kaj plemenitih kristjanov v svoji oblasti?»

«Ima jih, effendi. Vse polno sužnjev kristjanov mrgoli okrog njegove kule. Upam pa, effendi, da ti mene ne boš vrzel v ječo ter me mučil, ampak viteško ravnal z menoj?»

«Ne boj se, Selim aga», odvrne vitez Zigismund. «Le vi, Turki, mučite ujetnike, a mi, kristjani, ne. Pustil ti bom svobodo, seveda se boš moral zakleti na koran in preroka, da ne boš skušal pobegniti.»

«Že zdaj se ti kolnem na koran in svetlo Kabo v Mekki, da brez tvoje vednosti ne bom stopil ven iz tvoje kule!» zakliče aga.

Nato je vitez Zigismund odšel. Selim je ostal sam. Zvit smehljaj mu je spačil ustnice. Pljunil je proti vratom in zamrmral: «Le verjemi moji prisegi, a vedi, da Selim aga ne bo dolgo tvoj jetnik. Zbežal ti bom ob prvi

vreme, se je nadejati prav bogate košnje koncem junija. — Kakor znano, imamo zdaj prav ugodno zvezo z Ljubljano. Zjutraj ob pol šestih sedeš na avto in ob sedmih si v Ljubljani. Drugi avto vozi za pol ure kasneje. Iz Ljubljane odhaja prvi avto od Figovca ob treh, drugi pol ure kasneje. Primerno bi bilo, če bi se uvedla vožnja ob nedeljah in praznikih vsaj v poletnem času iz Ljubljane zjutraj in zvečer iz doline nazaj. Posebno bi bilo to potrebno ob času kopanja za izletnike v dolino in za turiste na Blegoš ter naša hribovska sela.

SEVNICA. Kakor smo že svoječasno poročali, smo pričeli z gradbo Sokolskega doma, za katero imamo tudi stavbeno dovoljenje, in sicer po načrtu, ki ga je napravilo stavbeno podjetje Josip Čižna v Trbovljah. Ker smo pri stavbi navzani na prispevke svojih dobrotnikov, prosimo še enkrat vse narodno-zavežne Sevničane, nekdanje Sevničane in vse Posavje sploh, da nam priskočijo na pomoč bodisi z denarnimi prispevki, bodisi s stavbenim materialom. Že zadnjič smo priobčili imena nekaterih dobrotnikov, ki so se odzvali na našo prvo prošnjo. Danes pa priobčimo imena nadaljnjih dobrotnikov, in sicer: v denarju so prispevali: Blaž Jeriček, trgovec v Rajhenburgu, 100 Din; Josip Vrstovšek, trgovec v Brežicah, 20 Din; Anton Umša, trgovec v Brežicah, 20 Din; J. Justin, ravnatelj podružnice Ljubljanske kreditne banke v Brežicah, 20 Din; dr. J. Zdolšek v Brežicah 20 Din; J. Podgoršek, tajnik Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani, 20 Din; neimenovani v Brežicah 10 Din; Stanislav Klimek, trgovec na Bledu, 100 Din; inž. Cerjak v Krškem 100 Din; Marko Kohn, zastopnik »vrčke« »Sava«, Osijek, 20 Din; Ant. Žičkar nabral v gostilni Peries v Ljubljani 680 Din; Mirko Leban, ravnatelj v Mariboru, 50 Din; Ivan Ušlakar, notar v Sevnici, 1560 Din; dr. Rudolf Dobovišek v Krškem 100 Din; Fr. Mastnak, trgovec v St. Juriju, 100 Din; Matiče Arh, trgovec v Svečini, 100 Din; dr. Alojzij Kobal in drug, odvetnik v Ljubljani, 100 Din; neimenovana Sevničanka, sedaj v Ljubljani, 100 Din; dr. Al. Peršin, odvetnik v Ljubljani, 100 Din; Franc Trupej, trgovec v Jurkloštru, 50 Din; Jakob Pogačnik, trgovec v Ljubljani, 100 Din; neimenovani iz Rajhenburga 200 Din; Franc Kreuh v Rimskih Toplicah 50 Din; Rudolf Dergan, trgovec v Laškem, 100 Din; br. Fran. Levec nabral ob priliki majskega izleta v Krakovo 95 Din. — V materialu in z vožnjami so do sedaj pripomogli: Ivan Kozinc, Žabjek; A. Šmit, Jurklošter, Franc Cimperšek; Rudolf Cimperšek; Karel Cimperšek; Jože Trbovc, posestnik v Padežu, občina Zabukovje; Marija Kozinc, posestnica v Dolu, občina Zabukovje; Rudolf Štaekl, višji davčni upravitelj v Brežicah; Anton Brinovec, veleposestnik na Radni pri Sevnici; Anton Hochkraut, posestnik v Šmarju. — Vsem dosedanjim darovalcem najlepša hvala! Prosimo tudi naše zavežne in vrle kmete-okoličane, da pripomorejo vsaj z lesom do dovršitve zgradbe, ki bo v ponos tako trgu kakor okolici.

STARI TRG PRI ČRNOMLJU. (Smrtna kosa.) V nedeljo 9. t. m. je po dolgotrajni bolezni umrl šele 52 let star, g. Martin Mihelič. Pokojnik je bil naprednega mišljenja in dober gospodar. Zapušča vdovo z 9 otroki. Dragi Martin, lahka ti bodi domača zemljica, tvojim svojcem pa najgloblje sožalje.

NOVA CERKEV PRI CELJU. Pred kratkim smo prejeli plačilne pole za cerkvena in farovška popravila. Mi kmetje plačamo radovoljno, samo to bi prosili novocerkovšk konkurenčni odbor, da faranom redno predloži obračun prav tako, kakor se od nas zahteva redno plačilo. Želeti bi pa bilo, da se za tako delo pobirajo prostovoljni prispevki, kakor to delajo po drugih farah, zakaj če dam prostovoljno, dam lažje kakor prisiljeno. Vzemite si za vzgled sosedno faro Frankolovo, ki je mnogo manjša, pa so lani cerkev poslikali in prebelili le s prostovoljnimi prispevki, nakar je gospod župnik s prižnice prečital, koliko je teh, koliko onih prispevkov ter koliko stane to, koliko ono. Tako bi želeli tudi mi Novocerkovčani.

JARENINA. Težko smo vzeli slovo od naše občine priljubljene poštarice gđe. Anice Tomažičeve, po domače Poštne Anice. Bila je uslužna, dobrohotna poštna uslužbenka ter nad vse marljiva sotrudnica Sokolskega odseka Jarenina. Sokolski odsek ji je priredil poslovljni večer in načelnik ji je pripel šopek »Za spomin cvetlico zalo, preden v tuje kraje gre« — k Sv. Trojici v Slovenskih goricah, kjer je že enkrat službovala in bila priljubljena pri vsem prebivalstvu. Naj jo spremlja zdravje in zadovoljnost do skrajnih dni!

PESNICA. (Smrtna kosa.) V soboto dne 11. t. m. smo spremlili na zadnji poti g. Drozga, veleposestnika na Ranci. Bil je to miren, pošten in značajan mož. Na njegovem domu je vladala tista blažena dobrovoljnost, ki izvabi v svet odhajajo-

čemu otroku domotožen vzklik: Oj hišica očetova, Bog živi te! Blagopokojnik je vodil svoj dragi dom po poti pravice in poštenja in tako je vzgojil tudi svoje otroke. Prelep pogreb z mnogobrojno udeležbo sosedov, prijateljev in znancev je pričal o njegovi priljubljenosti. Bodi mu ohranjen lep spomin!

SLOVENSKE GORICE. Krasni maj je dihnil v gaj in polje in vsa drevesa majajo v pomladni sapici ovenčane glave. Vse se pomlaja. Tuga, težave in trpljenje — ves ta plevel na vrtu življenja se potaplja in pozablja v krasoti prirode. Kako veselo je zdaj na deželi, kako vedro šumi potoček! Kdor je užil le en jasen majev dan v objemu svobodne prirode z odprto dušo, ne bo mogel reči, da je bilo njegovo življenje prazno. Kako vedri dušo in povzdiguje srce to pomladno zelenje in cvetenje, ki bo prineslo na jesen sad! Gorice bodo letos sicer manj rodile, pa po mnogih dobrih vinskih letinah tudi ta trda izjema ne sme kaliti vedrega razpoloženja.

LJUTOMER. Običajna velika tombola Sokolskega društva bo v nedeljo, 26. t. m. ob 3. popoldne na glavnem trgu. Prva tombola je 2000 Din, razen tega so še tri tombole in par sto drugih lepih dobitek. Zanimanje za to prireditve, ki slovi po svoji solidnosti, je splošno.

IVANJKOVCI. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo bo priredilo na binkoštni ponedeljek 20. t. z začetkom ob pol štirih popoldne v tukajšnji dvorani ljudsko veselico z veseloigro »Trije snubci«, prosto zabavo s plesom itd. Prijatelji poštene zabave, pridite vsi!

MALA NEDELJA. Narodno kulturno društvo je dvakrat z lepim uspehom vprizorilo igr »Prisega o polnoči«. — Pripravlja se akademija v proslavo Materinskega dne, ki bo v nedeljo 2. junija. Na sporedu bodo pevske točke, mešani in moški zbor, ter mladinska pravljica igra »Pri mamici je raj«. Po daljšem odmoru bo nastopil tudi tamburaški zbor. Že sedaj se opozarjajo vsi, da si svoje opravke v nedeljo 2. junija tako uredijo, da si bodo lahko popoldn ogledali krasno akademijo na čast našim materam.

MALEVINA PRI SV. TOMAŽU. Tukaj se je poročil g. Matevž Keček, krojač, z vdovo gospo Ivano Kukovčevno iz Senežic pri Veliki Nedelji. Zakoncema mnogo sreče!

priliki ter odvedel s seboj tvojo bulo, ki jo bom vrget na ulico, ko se je bom nasitil.»

Tedaj je vstopila Helena, noseča na srebrni tasi peciva in sladščic. Aga se je takoj lotil jedi ter se izkazal velikega junaka v tem poslu. Potem je začel praviti mladi ženi razne nesramne anekdote. Helena je sedla na rob postelje in ga poslušala brez sramu.

Zmotil ju je vsiop mladega Višnjegorskega. Gospa Helena je takoj odšla iz sobe. Friderik, ki je tudi govoril turško, se je kmalu zapletel s Selim ago v živahen razgovor. Pokazalo se je, da je mladi Turčin zelo izobražen. Govorila sta o bojnih in verskih stvareh in Selim se je izražal tako pametno ter kazal za vse toliko razumevanja, da se mu je Friderik kar čudil. Ločila sta se prav prijateljsko in mladi aga je izrazil željo, da bi ga veselilo, ako bi Friderik še prišel k njemu.

»Zelo vrl dečko ta Selim aga« je rekel Friderik drugega dne pri zajtrku ter nadaljeval z nekim obžalovanjem: »Kako škoda, da ni ta mladec kristjan. Lahko bi postala najboljša prijateljca.«

»Ej, to se še lahko zgodi. Morda ga bo gospa Helena nagovorila, da se dá krstiti in pokaže figo Alahu«, odgovori stari Višnjegorski z rahlo senčico ironije v glasu. »Bog ve, kako klepije njegovo trdo muslimansko dušo. Saj vidiš, niti na izpregled je ni več.«

Friderik se je nekam zaničljivo namrdnil in rekel: »Zdi se mi, da se gospa Helena ne bo posebno trudila, spravititi to Alahovo ovčico v Kristusov hlev.«

»Tudi meni se dozdeva, da se je iz povsem drugega vzroka toliko zavzela za tega vraž-

jega janičarja«, zarenči starec jezno. »Kakor vse kaže, se je naravnost zagledala v njega. Niti za trenutek ga noče pustiti samega. Še celo jed ji mora nositi tja. To vsekakor nekaj pomeni!«

»Bogami, resnica je to«, reče mladi. »Včeraj, ko sem prišel tja, je sedela vaša gospa soproga na robu postelje ter klenetala s Turčinom tako prisrčno, kakor da je najmanj njen brat.«

Obraz starega viteza se je nabral v jezne gube.

IV. poglavje.

Prevarala je moža.

Prišla je vest, da so se Turki vrnili nazaj v Bosno. Ljudstvo je zdaj začelo zapuščati skrivališča in tabore ter se vrnilo na pogorišča svojih domov.

Iz gradu je odjezdil oskrbnik Nikola. Vitez Zigismund ga je posljal v Turčijo. Oskrbnik je bil star, izkušen mož, zato je Višnjegorski izbral njega.

Nikolova naloga je bila, jezdit v Smederevo in se tam dogovoriti s pašo Mehmedom glede ockupnine za ujetega Selima.

Stari Višnjegorski je postajal od dne do dne čemernejši. Nestrpno je pričakoval oskrbnikovega povratka, kajti Selim mu je postal trn v peti in rad bi se ga znebil čim prej.

Toda tekel je teden za tednom, a iz Turčije ni bilo ne oskrbnika ne glasu od njega. Minila sta dva meseca. V tem času so se rane Selima polagoma zacelile. Helena mu je ves čas skrbno stregla ter se po cele dneve niganila od njega. Le kadar sta prišla gledat

ranjenca mladi ali stari Višnjegorski, se je umaknila iz sobe z revolvo v srcu. S Friderikom je mladi Turek rad občeval, a ne tako z vitezom Zigismundom, kajti starec je bil proti njemu vedno redkobeseden in osoren ter mu ob vsaki priliki dal čutiti, da je njegov jetnik. Vitez Zigismund je že od prvega dne gojil ljubosumnost proti Selimu. Videl je, kako mu Helena ljubeznivo streže, kako je rada v njegovi bližini, dočim se njega naravnost ogiblje. Vse to mu je kupičilo v srcu sovraštvo do lepega Turka. Tisočkrat se je pokesal, ker je dal Selimu viteško besedo, da se bo smel, ko ozdravi, svobodno kretati po gradu.

Vendar vitez Zigismund ni očitno pokazal svojega sovraštva. Dejal se je, kakor da mu je Turek deveta briga. Pustil mu je svobodo, kakor je obljubil. Gradu Selim sicer ni smel zapustiti, a po notranjosti je smel hoditi, kjer se mu je zljubilo. Na videz se ni nihče posebno zmenil za Turka, v resnici so pa strogo pazili na vsak njegov korak.

Takoj, ko je mogel vstati, je Selim zapustil sobo. Zdj se je izprehajal po dvorišču ali posedal v cvetličnjaku. Hlapcem in služinčadi, zlasti ženskam, se je kmalu prikupil, kajti bil je ljubeznivega značaja in imel je za vsakega prijazno besedo. S Friderikom sta postala prijatelja.

Najrajši se je lepi aga mudil v krasnem cvetličnjaku. Kadar se je nahajal tamkaj, je gotovo prišla tudi Helena v cvetličnjak. Potem sta se pomaknila za kakšen grm in po cele ure presedela v ljubeznivem kramljanju. Mlada žena je od dne do dne strastneje ljubila

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

PRVO DELO ZA OSNOVO VINARSKIH ZADRUG.

Vinarske zadruge potrebujejo raznih priprav, ako naj bo delo uspešno započeto. V naših razmerah so pogoji za delovanje vinarskih zadrug v obče manj ugodni kakor po drugih krajih. Pri nas je že lega naših vinogradov manj ugodna, vrh tega pa še ta oddaljenost in razkosanost vinogradniških parcel s slabimi dovornimi poti in ta raznovrstnost trtnih nasadov! Tudi ves sistem kletarstva po naših zidanicah, ki je posledica oddaljenih leg in slabih potov, se mora temeljito vpoštevati in pretresti.

V sedanje zidanice bi kazalo v bodoče spravljati le tisti del pridelka, ki ga potrebuje gospodar za svojo domačo potrebo. Vse druge boljše grozdne sorte bi se morale oddajati, oziroma prodajati v zadržno klet, da se tam po vseh pravilih novodobnega kletarstva preražijo za napravo vina. Pri tem bi kazalo, da se že grozdje sortira po svoji kakovosti, namreč po sortah in vrednosti. V mislih imam namreč proizvajalno zadrugo, ki je edino primerna za naše razmere.

Še preden se lotimo takega dela, je potrebno dognati, ali bo zadruga življenja zmožna ali ne. Dognati je zaradi tega, koliko pridelka spravimo z zadržniki lahko skupaj, kako visoka bo vsa režija, in kako se bo podjetje izplačalo. Od vinogradnika do vinogradnika je treba popisati tisti pridelok, na katerega bi lahko računala zadruga. Pripravljalni odbor mora dognati, katere vrste grozdja bi se dobile iz enega in drugega vinograda in v kaki količini. Napraviti bi bilo za vinogradnike-zadržnike cel kataster, iz katerega bi se dalo sklepati ne le na celotno produkcijo, ampak tudi na skupne pridelke posameznih sort. Ta kataster bi se moral napraviti za vso okolico, ki prihaja za zadrugo v poštev.

Na podlagi teh podatkov bi bilo treba izračunati, ali se bo vinarska zadruga z vso potrebno režijo lahko lotila prevzetega dela ali ne, ali bo lahko nosila vse potrebne stroške ali ne, ali se bo

v to podjetje vložena glavnica obrestovala ali ne, skratka, ali bo tako zasnovano podjetje zmožno dobičkanosnega obrata ali pa ne. V ta namen je treba kajpada sestaviti tudi vse stroške, ki čakajo zadrugo s takim podjetjem. Šele po tem, ko smo ugotovili, da nam bo tako zadržno podjetje nosilo primerne obresti, se je lotiti dela, v nasprotnem primeru je pa boljše, da odnehamo in da napravimo križ čez zadrugo in njeno delovanje.

Med temeljne pogoje take zadruge spada seveda tudi večje vodstvo, ki je kos tem nalogam, ne le dobremu kletarstvu, ampak tudi vinski trgovini.

Tedenski tržni pregled

ZITO. Nazadovanje cen v inozemstvu se je ustavilo. V Vojvodini so cene nespremenjene. Na ljubljanski blagovni borzi je razpoložanje mirno. Ponujali so (za 100 kg, postavljeno na slovensko postajo): pšenico, baško, po 285 do 287-50 Din; moko «0» po 405 do 410 Din; turščico, baško, po 302-50 do 305 Din; oves, baški, po 295 do 297-50 Din; ječmen, baški, po 330 do 332-50 Din.

ŽIVINA. Cene, čeprav že zelo nizke, se prav slabo drže. Izvoz v Avstrijo, kamor se je prejšnja leta izvažalo precej naše živine, je zelo opešal.

HMELJ. Povpraševanje na žateškem trgu se je poslabšalo in so cene popustile, dočim so bile cene na nürberškem trgu čvrste. Naš hmelj ima cene med 10 do 17 Din za kilogram.

JAJCA. Cene se čvrsto drže, ker ne prihaja posebno mnogo jajc na trg. Nakupovalci plačujejo po 1 do 1-05 Din kos, kar je za sedanji čas precej visoka cena.

VINO. Zaradi znatne škode, ki jo je napravila zima po vinogradih, se cene čvrsto drže.

Sejmi

18. maja: Podsreda

19. maja: Bogojina.

20. maja: Mozelj, Dolnja Lendava.

21. maja: Radovljica (blago in živina), Metlika, Bušča vas, Radohova vas, Videm na Savi, Ljutomer (kramarski in živinski).

22. maja: Loke pri Zidanem mostu, St. Lambert, Sv. Jelena pri Čakovcu.

23. maja: Ig.

24. maja: Nova vas na Bledah.

25. maja: Radeče pri Zidanem mostu, St. Gothard na Mali gori, Mengeš, Rožatec, Svetina, Vitanje, Slivnica, Luče, Marenberg, Laško, Donji Vidovec.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi se dobilo v valutah:

1 dolar za 56-25 do 56-45 Din.

V devizah:

1 dolar za 56-69 do 56-89 Din;

100 francoskih frankov za 221-36 do 223-36 Din;

100 italijanskih lir za 297 do 299 Din;

100 nemških mark za 1347-75 do 1350-75 Din;

100 avstrijskih šillingov za 798-23 do 801-23 Din;

100 češkoslovaških kron za 167-98 do 168-78 Din;

100 madžarskih pengov za 990-55 do 993-55 Din.

DOMAČE NOVOSTI

* **Prihod kraljeve rodbine na Bled.** V nedeljo 12. t. m. je vozil skozi Slovenijo dvorni vlak z Nj. Vel. kraljico Marijo ter kraljevičem Petrom in princem Tomislavom, nadalje s princem Pavlom in princeso Olgo ter njenim sinčkom princem Aleksandrom. Vlak je dospel okrog 9.30 na postajo Lesce, kjer so kraljevo družino sprejeli zastopniki vojaških in civilnih oblastev. Članj kraljeve rodbine so nato zasedli avtomobile ter se odpeljali v gradič Suvobor na Bledu. Kraljeva družina je prišla letos prav zgodaj na letovanje. Kakor se zatrijuje, bo prispel na Bled kmalu tudi Nj. Vel. kralj Aleksander in se najbrže ne bo dolgo zadržal v škofovskem dvorcu pri Zagrebu. Radostni dogodek v kraljevi rodbini se pričakuje koncem meseca maja.

* **Kraljica za siromašne otroke.** Nj. Vel. kraljica bo letos na svoje stroške poslala preko poštne 40 siromašnih otrok na letovanje na Lokrum. Otroke bo izbrala dr. Nikolajevićeva v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani.

* **Naša vojna mornarica odpotovala v inozemstvo.** Eskadra naše vojne mornarice, obstoječa iz 12 edinic, je zapustila včeraj naše vode

Selima; v njem je videla svoj ideal in srce jo je neprenehoma vlekel k njemu. Bila je strastna in vročekrvna, vrhu tega še mlada, in ni se mogla premagati, da ne bi odšla tja, kjer se je nahajal njen ljubček. Včasih je po ves dan ostajala na njegovi strani ter mu ljubezljivo razkazovala razne znamenitosti gradu, ne menčča se za temne in srdite poglede viteza Zigismunda in njegovega sina. Tudi agi je bila očividno najljubša Helenina družba, kar Frideriku ni bilo po godu. Mladenič je vselej jezno zaškripal z zobmi, kadar je videl svojo lepo mačeho poleg Selima. Videl je, kako nesramežljivo se Helena obnaša proti Turku, in najraje bi jo udaril. Strogo je obsojal njeno ravnanje ter jo zaničeval. Tudi hlapci so prezirali gospo Heleno, kajti vsem se je zdelo grdo, da ona kot omožena žena tako gleda za drugim moškim, in to celo za nejevernikom.

Selim je kmalu postal znamenita osebnost. Od blizu in daleč so ga hodili gledat vitezi in plemiči s svojimi ženami, hčerkami in sinovi, kajti glas, da ima vitez Višnjegorski v svojem gradu ujetega vodjo janičarjev, se je razširil po vsem Kranjskem in vsak si je hotel na lastne oči ogledati tega višnjegorskega janičarja, kakor so ga splošno nazivali. Vsakomur, ki ga je videl, se je prikupil lepi in vpljudni mladenič.

Stari Višnjegorski je trpel peklenske muke ljubosumnosti. Mnogokrat se je tiho splazil v cvetličnjak, kadar sta se nahajala tam tudi Helena in Selim. Toda ugotoviti ni mogel ničesar takega, kar bi notrdilo, da njegova žena ljubi Turka, da vara moža.

Helena je namreč opazila, da je zalezovana od moža. Povedala je to tudi Selimu ter ga prosila, naj je ne tika, kadar sta v cvetličnjaku. Zdaj sta se začela nekoliko ogibati drug drugega in Helena ni več hodila v cvetličnjak, ako se je aga nahajal tamkaj. Odslej sta se čez dan le redkokdaj videla, a zato sta marsikatero noč preživela skupaj. Vsako drugo noč je potrkala na vrata njegove sobe. Zunaj na hodniku je stala Heleni zvesta strežnica Ana ter stražila. Sicer Helena do sedaj še ni razkrila svojega srca, vendar Selimu ni bilo neznan, da ga lepa žena ljubi.

Mladi in stari Višnjegorski sta nehala paziti, videča, da Selim le sam posedva v cvetličnjaku. Oba sta bila zdaj prepričana, da sta po krivici sumničila Heleno. Vitezu Zigismundu se je odvalilo težko breme raz srca. Polastilo se ga je neko radostno razpoloženje in njegovo obnašanje proti Selimu se je predrugačilo. Zdaj je postal z ago prijazen in mu dovolil celo, da je smel včasih v spremstvu Friderika zapustiti grad.

Na oskrbnika Nikolo je stari Višnjegorski povsem pozabil, to pač zato, ker mu je postal Selim ljubši.

Tako sta zopet minila dva meseca. Helena je izvrstno igrala svojo vlogo, da vitezu Zigismundu niti na misel ni prišlo, da je spalnica njegove žene vsako drugo noč prazna. Vse te dni je bila Helena izredno ljubezniva z vitezom Zigismundom ter ga je večkrat celo poljubila. Starec je bil blažen. Zadnje dni je naša četvorica, stari Višnjegorski, Helena, Friderik in Selim, skoraj neprenehoma tičala skupaj

in se veselila. Da se niso zabavali v gradu, so jezдили ven, in lepi aga se je povsod izkazal za kavalirja.

Helena je začela skoro vsako noč prihajati k Selimu. Tesno skupaj sta sedela na divanu, jedla sladčice in kazala fige staremu oslu, kakor sta imenovala viteza Zigismunda. Ko sta neke noči zopet sedela skupaj v medlo razsvetljeni sobi, naslonjena drug ob drugega, je zdajci rekel Selim z resnim poudarkom: «Lahko mi verjameš, cvetlica mojega srca, da bi že pobegnili, ako bi ne bilo tebe. Edino tvoje nebeške oči me zadržujejo. A zdaj, verjemi mi, ne morem več strpeti. Meni ni več obstanke tu. Domotožje se me loteva in ušel bom. Odkupnine zame ne bo, a mene vteče srce v svobodo. Toda sam ne pojdem, tudi ti mraš z menoj, ako ne zlepa, pa s silo. Ti moraš z menoj, kajti brez tebe meni ni življenja.»

Strastno je govoril te besede, nato je obšel krasno ženo poleg sebe in pokril njene drhteče ustnice z vročimi poljubi. Helena se ni branila. Mirno je slonela na aginih prsih in s slastjo uživala njegove poljube.

«Hočeš biti moja?» ji je šepnil Selim v uho. «Pusti svojega starega moža. Ljubi mene in pobegni z menoj!»

Krčevito se ga je oklenila in šepnila: «Ljubim te, Selim! Tvoja sem in s teboj pojdem, kamor hočeš!»

«Ko bodo postale noči zopet temne in ne bo meseca, tedaj pobegneš z menoj in boš moja žena!»

(Dalje prih.)

in se podala na potovanje po Sredozemskem morju pod poveljstvom admirala Price. Eskadra bo posetila grški otok Krf, angleški otok Malto in Bizerto v Severni Afriki (postojanka francoske vojne mornarice). Grška, angleška in francoska mornarica pripravljajo eskadri naše mornarice lep sprejem.

* **Proslava desetletnice osvobojenja mežiške doline obenem s spominsko svečanostjo desetletnice smrti junaka Malgaja** pripravljajo narodna kulturna društva v Guštanju za 9. junija. Udeležimo se te prireditve, da pokažemo pripravljenost braniti našo last do zadnjega.

* **Smrt agilnega kulturnega delavca.** V Ljubljani je preminul, zadet od kapi, višji upravitelj g. Rudolf B i n t e r, kontrolor davčne uprave. Pokojnik je slovel kot izvrsten pevec in igralec, kot pevovodja in režiser raznih narodnih pevskih zborov ter iger. Povsod, kjer je služboval, je požrtvovalno sodeloval pri pevskih zborih, pri prirejanju iger ter se sploh posvečal kulturnemu delu. Organiziral in snoval je pevske zборе ter v društvi dramske odseke. V Ljubljani je deloval pred vsem v Šentjakobskem naprednem društvu in prevzel vodstvo dramskega odseka. Organiziral je v skromnih prostorih v Florjanski ulici gledališče, ter je 1921. slovesno tvoril Šentjakobski oder. Šentjakobčani so izgubili z njim najboljšega svojega delavca. Pokojnik je bil tudi značilen strokovnjak v slovenski stenografiji. Bodi mu ohranjen časten spomin!

* **General Kerčelić umrl.** Na praznik vnebohoda je umrl v Celju splošno znani in priljubljeni, brigadni general v p. g. Fran K e r č e l i ć - K r b a v s k i, star šele 57 let. Umorila ga je težka srčna bolezen. Lanj je bil imenovan za brigadnega generala, toda že letos januarja meseca je moral stopiti v pokoj zaradi bolezni. Pokojnik je po prevratu služboval v Ptuj in v Celju, pa tudi osvobodilnih koroških bojov se je udeležil l. 1919. Med vojno je služil v Valjevu in v Kragujevcu, kjer ga ima tamkajšnje prebivalstvo v najboljšem spominu. Pokojniku časten spomin!

* **Dar kralja Cetinju.** Na Cetinju je bila na svečan način odkrita slika, ki jo je poklonil kralj Cetinju, ki je kraljevo rojstno mesto.

* **Pomoč delavcem članom okrožnega urada za zavarovanje delavcev.** Praktična navodila o pravicah in dolžnostih zavarovanega članstva.

Cena 4 Din. Tako je naslov knjižice, ki jo je izdal okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Knjižica ima namen nuditi zavarovanemu članstvu splošna praktična navodila, kako mu je postopati v primeru obolenja in obratne nezgode. Knjižica ni suhoparno ponavljanje zakonitih določb, temveč vsebuje poljudna, vsem razumljiva praktična navodila o pravicah in dolžnostih zavarovanega članstva. Taka navodila so bila zelo potrebna, ker se od članstva ne more zahtevati točno razumevanje zakona o zavarovanju delavcev. Poljudna razlaga zakonitih predpisov bo širila v članstvu razumevanje za socialno zavarovanje in ga bo seznanjala z velikimi dobrotami te institucije. Brošura je namenjena zlasti tudi delodajalcem, da se bodo seznanili s pravicami in dolžnostmi svojih delavcev v pogledu socialnega zavarovanja, ter občinam, ki morajo izdajati razna potrdila v smislu zakona o zavarovanju delavcev. Tudi vsak obratni zaupnik in funkcionar strokovnih organizacij mora biti z vsebino te knjižice točno seznanjen, da bo mogel dati potrebna pojasnila vsem interesentom. Knjižica obsega 96 strani in ima priključen pregled prispevkov, ki se predpisujejo delodajalcem, in navaja zneske, ki jih sme delodajalec odtegovati od delavčevega zaslužka v namene zavarovanja. Knjižici so pridejane razne tabele o prispevkih, dajatvah in rentah. Cena je izredno nizka, ker stane samo 4 Din. Dobiva se pri okrožnem uradu v Ljubljani in pri njegovih ekspoziturah.

* **Nov slovenski list v Južni Ameriki.** V Buenos Airesu je nedavno izšla prva številka novega slovenskega lista «Slovenski Tednik». Naslov uredništva je: Buenos Aires, Calle Pasteur 52.

* **Pozdravi iz Belgije.** Pristrčne majčke pozdrave pošiljamo slovenski fantje rudarji iz daljnje Belgije vsem bralcem in bralkam priljublene «Domovine» posebno fantom in dekletom: Orač Stanko (Sladka gora), Kovše Anton (Ponikva ob južni železnici), Jurij Romih (Sv. Jurij ob južni železnici), Miha Čepin (Šmarje pri Jelšah), Ivan Zalokar (Studenec pri Krškem), Anton Ogrizek (Konjice), Franc Levar (Poljčane), Franc Zalokar (Rogaška Slatina), Anton Semič (Slovenjegraec) in Franc Rožič (Sv. Jurij ob južni železnici).

* **Pozdravi iz Kanade.** Pišejo nam: Vse rojake pozdravljamo Slovenci v Kanadi: Franc Drčar (Brezovšca), Maks Skube (Hudenje), Kosem Jožef

(Hudenje), Kolenc Franc (Hudenje), Vladislav Dim (Hudenje), Kozolc Alojzij (Št. Rupert), Brajer Janez (Brezovšca), Brajer Alojzij (Brezovšca), Brajer Ignac (Brezovšca), Kolenc Jožef (Mirna peč), Golob Jožef (Križ), Golob Anton (Križ), Jožef Pavlin (Mirna), Franc Peček in Mici Pečkova, rojena Pevčeva.

* **Novice iz Julijske Krajine.** V Grojni se je razpočila granata, ostanek iz vojne, ter usmrtila Filipa Kiklja iz Gorice. — V Trstu je iz ljubosumnosti streljal na svojo ženo 40letni Lovro Rančević ter jo nevarno ranil. Rančevića so zaprli. — V Osljanu je pri pobiranju dračja padla v brezno 64letna Ana Rjavčeva ter se nevarno poškodovala. Našli so jo polživo šele naslednjega dne.

* **Šolska vodstva, pozor!** Letošnji Ljubljanski velesojem se bo vršil od 30. t. m. do 9. junija in padel torej še v šolsko leto. Šolska vodstva, posebno ona na deželi, naproša uprava Ljubljanskega velesoja, naj svoje izlete uredi tako, da si bo mladina v zvezi z izletom mogla ogledati tudi velesojem. Na velesojem bo zbrano prilično vse, kar zanima tudi mladino in dviga njen narodni ponos, kajti večino razstavljenih predmetov sta ustvarila slovenska roka in slovenski um. Razlaga pod vodstvom strokovnega učiteljstva bo mladini v največjo korist.

* **«Slovensko dekle».** Kakor tiha, skromna lepota Slovenk, tako je skromna po vsem kulturnem svetu znana naša v srce segajoča pesem. Kaj gane človeka bolj, naj si bo doma ali v tujini, kakor slovenska pesem, ki vre iz čistih grl in se razlega čez hrib in dol. In kaj je lepše kakor skromna mladenka v cvetočem zdravju, še nepokvarjena od velikomestnega zrduha, ponižna in skromna, a zopet prežeta od prave samozavesti! Knjižica «Slovensko dekle» je kot nepretrgana pesem-hvalnica dekliški lepoti, odgovor, ki ima v čistem sreču! Vse, kar mora vedeti mladenka, na vse dvome in tiha vprašanja, ki si jih morda ne upa staviti nikomur, najde v tej knjigi. Pisana je tako živahno in pristrčno, da se čita kakor kak lep roman. Cena je za knjigo, ki ima 171 strani v lepi obliki, prav nizka; stane brošurana 12 Din, vezana 20 Din ter jo razpošilja Brezalkoholna produkcija v Ljubljani št 14

* **Celjski obrtni naraščaj v Kranju.** Vajenci in vajenke celjske obrtne nadaljevalne šole so na-

Gustav Strniša:

Mili dom

(Dalje.)

Starec je utihnil in legel k počitku. Hčerka ga je odela in legla tudi sama.

Jeran je zasnel. Pojavil se je pred njim duh prirode. Nad posteljo, v kateri je Jakob ležal in mirno ropel, je trepetala mesečina.

Sivček je začel besedo duha:

«Ali si srečen?»

«Da srečen. Mirno poteka tu moje življenje. In za hčerko se bojim. Kako naj jo preskrbim?»

«Ne boj se! Poglej!»

Zamahnil je duh s prosojno roko. Starec se je zazrl v bodočnost.

Iz bele meglice je vstajala njegova ljubljena planina. Koče ni bilo nikjer. Po strmini je prihitela mlada žena s kodrastim sinčkom v naročju. Starec je spoznal svojo hčerko. Žena je prišla z detetom do prostora, kjer bi morala stati kočica, pa je ni bilo. Žalostna se je naslonila na drevo, ki je raslo ob skali in dejala: «Vidiš, dete, tu je živel tvoj dobri ded, najboljši ded, kar jih je kdaj živel, pa nam je umrl.» Debeča solza je zablestela na licu mlade žene, ko je stala zamišljena na planjavi. Tedaj je prišel po strmini mlad mož, ki je ženo smehljaje pozdravil. «Oče», je zavpilo otroče in je stegnilo ročice v objem. «Pozdravljen, draži mož, skrbelo me je že, pohitela sem semkaj tebi naproti, ko si šel poizvedovat za četom», je dejala žena in se žalostna ozrla po kraju, kjer je doživela teliko

srečnih dni. Potem sta odšla z možem v dolino.

«Kje je moja kočica?» je vprašal starec.

«Duh je znova dvignil roko. Ded je zagledal široko strugo reke, tekočo pod goro. Po reki je plavala dedova kočica in se potapljala.

Starec je hotel duha še nekaj vprašati, pa je isti zginil. Jeran je globoko vzdihnil in se prebudil.

III.

Novi vodja obmejne straže se je večkrat oglašil v Jeranovi koči.

Tudi kontrabantar Tomaž je posejal Anko. Toda zdelo se mu je vendar, da iz te moke ne bo nikoli kruha. Starec je svojo hčerko poznal in takoj videl, da se premalo briga za fanta, čeprav je enkrat že sama očeta opozorila nanj. Ker je pa videl, da je Tomaž sicer dostojen fant, mu ni hotel prepovedati obiskov. Tudi se v tej samotni zdelo starcu pametno, da bi fanta žalil, kajti vročekrvnej bi se lahko nad njim maščeval. Mladi hrust je bil sicer dobra duša. Jeran ga je pa poznal in vedel, da bi fantova trma hotela vedno zmagati in bi v svoji nerazsodnosti in hipni jezi napravil še kako neumnost, česar bi se pozneje kesal.

Tudi starešina Mrak se ni zdel Anki napačen fant. Ker je poznal značaj gorenjskih deklet, se ji ni hotel laskati. Bil je lep in vitek človek, raven kakor smreka. V njem je bilo nekaj prikupljivosti, marsikateri ženski je ugajal in tudi na Anko je napravil dober vtis.

Deklica je bila z Mrakom prav tako prijazna kakor s Tomažem. Posebne naklonje-

nosti mu pa ni nikoli pokazala. Vedela je, da je med njima nekaj, kar ju ne bo nikoli združilo: ona je bila pač pristna kmetica, on pa kmet, ki se je pogospodil, in za mestne fante se ni nikoli vneerala.

Tomažu se je na vedno dozdevalo, da ga gosposki prihajal hoče pri Anki odtuliti, da se ona vedno manj zanima za nj in da postaja nekako nedostopna in hladna. Fant sam ni vedel, da ga griže nepotrebnja ljubosumnost, pomagati si pa ni mogel. Sklenil je govoriti z dekletom kar naravnost.

Ko je dobil enkrat Tomaž Anko samo, je takoj pričel:

«Ti, Anka, meni se zdi, da nisi več tako prijazna s menoj, odkar hodi ta zeleni škric v vašo hišo. Včasih si bila popolnoma drugačna, vse se mi dozdeva, da si prenesla tisto prijaznost na nekoga drugega.»

Anka ga je začudeno pogledala:

«Ne razumeš te. Tomaž. Vedno sem enako prijazna s teboj kakor z vsakim, ki ga smatram za poštetega fanta. Drugega midva še nikoli nisva govorila. Tudi s kom drugim se še nisem menila o ljubezni, da veš!»

Tomaž jo je pogledal ljubče in njegove rjave oči so se kar vsesale v njen cvetoči obraz, ko je govoril:

«Anka, čas prihaja, ženiti se bom moral. Dokaj denarja sem si prislužil in oče mi nameravajo prepisati hišo. Par njiv že imam, nekaj sveta bi prikupil in šlo bi. Anka, zastrupil te bom!»

Dekle ga je plašno pogledalo:

pravili ob zaključku šolskega leta pod vodstvom nekaterih svojih učiteljev 6. t. m. poučni izlet v Kranj. Po ogledu tamkajšnje tekstilne tovarne «Jugočeške» so pohiteli izletniki na kranjsko pokopališče, da se poklonijo spominu pesnika Prešerna. Med govorom učitelja g. Vekoslava Gobca je mladina položila na pesnikov grob lep venec iz svežih cvetic.

* **Ljudsko štetje v Jugoslaviji** se bo vršilo prihodnje leto. Za pripravljala dela je v to svrhu določen kredit v znesku treh milijonov dinarjev.

* **«Strički Matički»**. Znan mladinski pisatelj Albin Čebular poklanja mladini novo zbirko pesmic. Ob Božiču so izšli njegovi «Priateljčki v ugankah», ki so se mladim zelo prikupili. Ta zbirka prvo daleč prekaša tako po vsebini kakor tudi po opremi. Na 50 straneh je zbranih 48 pesmic, vmes pa posebnih 30 slik. Ko človek čita pesmico za pesmico, živo občuti lepoto našega slovenskega jezika. Kakor bi bisere stresal iz lepe škatlice otroku v naročje, tako vre kitica za kitico melodijno kakor ena sama blagodoneča pesem. Na primer:

Bingale, bongale —
mucka je umrla...
Dajte na ramo
škatico mami,
da jo ponese
v ložec zeleni,
tamkaj izgredel
zanjo sem jamol!

Miška svetila bo,
ptičice drobne
bodo pogrebne
pesmice pele.

Ni čudo, da je že več pesmic iz te zbirke, dasi je pravkar izšla, komponiranih. Večina od njih je res tako zapeljiva, da bodo kmalu uglasbene. Šle bodo med narod, kateremu so namenjene. Mladina se jih bo učila na pamet in tako bo postala zbirka narodna. Na pisatelj in založnica ne iščeta dobička, je pač najbolje dokazano s tem, da stane zbirka mehko vezana 8 Din, v celo platno z napisom v zlatu pa 14 Din. Pošilja se poštine prosto, ako se pošlje denar (lahko tudi v znamkah) v naprej Brezalkoholna produkcija v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10.

* **Naše nove jubilejne znamke**. Da se omogoči ureditev našega vojaškega pokopališča v Parizu in postavi spomenik umrlim bojevnikom v Franciji, bo Udruženje rezervnih oficirjev v kratkem izdalo jubilejne znamke v treh vrednotah: po 50 par (dva milijona komadov), po 1 Din (milijon komadov) in po 3 Din (milijon komadov). Prodajale se bodo znamke za 50 par po 1 Din, znamke za 1 Dinar po 2 Din in znamke za 3 Din po 4 Din. To doplačilo, ki bo tiskano tudi na znamkah, gre v korist spomenika v Parizu. Udruženje bo dobilo na ta način tri milijone dinarjev, kar bo zadostovalo za ureditev pokopališča v Parizu in za izdelavo spomenika.

* **Sprejem gojencev v artiljerijsko podoficirsko šolo v Mariboru**. V začetku oktobra se bo sprejelo v artiljerijsko podoficirsko šolo v Mariboru 200 gojencev. Kandidati za to šolo morajo biti jugoslovanski državljani, zdravi in telesno sposobni, stari 17 do 21 let, neoženjeni in dobrega vedenja. Prošnje za sprejem naj se vložijo do 20. septembra pri komandi omenjene šole. Natančnejši pogoji za sprejem se zvedo pri občinskih uradih in žandarmerijskih postajah.

* **Velesajmske cigarete**. 300.000 Vardar-cigaret v kartonih po 20 komadov bo danih v prodajo ob letošnem ljubljanskem velesajmu od 30. t. m. do 9. junija. Prodajale se bodo izključno v obeh trafikah na sejmišču.

* **Okrajna bolniška blagajna v Laškem** bo imela na binkoštno soboto 18. t. m. ob 10. v Laškem svoj prvi občni zbor, ki ga bo vodil laški župan g. dr. Roš. Okrajna blagajna šteje 26 članov. Izmed teh so jih občine izvolile 21, ostalih 5 pa je imenoval oblastni komisar.

* **Zasulo je te dni pri stavbi hotela g. Zemljiča** v Slovenski ulici v Mariboru mizarja Frana Robinščaka iz Kristancev pri Ljutomeru. Sreča v nesreči je bila, da se mu ni pripetilo nič hudega. Po primernem okrepčilu je Robinšek delo zopet lahko nadaljeval.

* **Novo carinsko poslopje v Dravogradu**. Ob priliki zadnjega obiska generalnega direktorja carin dr. Šmida je bilo določena tudi gradba carinskega poslopja na postaji v Dravogradu. Enonadstropno hišo bo zgradila na dosedanjem vrtu postajenačelnika občina Potiški vrh.

* **Čez grič in dol veselo se razlega: Kdor ve za vreme dan naprej, prav nič ne tvega!** Vre-

menski vsevedež Vam pove vreme za 18 do 24 ur naprej. Ako pošljete 25 Dinarjev po položnici št. 14.263 ali v znamkah, Vam ga dopošljemo poštine prosto. Istočasno si izberete eno izmed naslednjih knjig: Fantič, Slovensko dekle, Prepevajte, Pojte, Boj in zmaga, Palček potep, Prijateljčki v ugankah, Pozdray iz domovine, Sadjarčki, Dinamit in antidinamit. Naročite takoj, da ne bo prepozno! Brezalkoholna produkcija, Ljubljana št. 14.

* **Iz čebelarstva sveta**. Iz Podgore pri Strazah nam pišejo: Tukajšnji čebelar Franc Červan je imel 8. in 9. t. m. dva prva čebelna roja. Spričo dolgotrajne zime sta ta dva roja prav za prav precej zgodna.

* **Par izredno težkih volov**. Iz Ljubnega v Savinjski dolini nam pišejo: Tukajšnji kmet Franc Kaker je prodal par volov g. Rebevsku, mesarju v Celju. Vola sta tehtala 1735 kg. Odkar pomnimo, tako težkih volov v našem kraju še nismo zredili.

* **Smrtna nesreča**. V nedeljo popoldne je motociklist Aleksander Švenda v Mariboru povozil 76letnega bivšega pekovskega pomočnika Frana Marčiča, ki je dobil pri padcu poškodbe na glavi. Vozač, ki je o nesreči osebno obvestil rešilno postajo, pa je bil ranjen nad levim očesom, na kolenici in desni roki. Marčiča je rešilni oddelek odpremil v bolnico, Švendi pa so nudili prvo pomoč na rešilni postaji, na kar je bil oddan v domačo oskrbo. Nesreča se je pripetila zgolj slučajno. Marčič je podlegel poškodbam.

* **Samomor živčno bolne žene**. V Mariboru je v soboto zvečer skočila v Dravo Jospina T., žena uglednega mariborskega meščana. Njeno truplo so pri Sv. Marku niže Ptujja potegnili iz Drave in ga prepeljali v Maribor.

* **Smrtna nesreča kraškega kmeta**. 41letni posestnik Jakob Cotič iz Kostanjevice je bil po opravih z doma. Ker ga je ni bilo domov, so ga šli iskat in po dolgem iskanju so našli njegovo truplo v nekem prepadu blizu Temnice, kamor je padel ponoči v temi, ko se je vračal domov.

* **Zastrupljenje**. 28letni Alojzij Rant iz Zalega Loga pri Železnikih je odšel v soboto v gozd žgat oglje. Nahajajoč se v leseni kolibi ni opazil, da ga omamljajo strupeni plini. Nenadoma se je Rant onesvestil in obležal. Ker se ni vrnil domov tudi v nedeljo, ga je šel iskat brat, ki ga je

«Tomaž, vedno sem ti bila prijateljsko naklonjena in to je vse. Ne verjamem, da bi ti bila dobra družica, ker ne čutim prave ljubezni do tebe. Ti obsojaš druge in se jezíš po nepotrebnem. Prosim te, nikar ne vprašaj zame očeta, ne maram ga zapustiti. Morda čobiš drugo in me pozabiš, ne manjka deklet, zalih in tudi bogatih. Jaz sem pa siromašna hribovska bajtarica, kaj bi z menoj?»

«In vendar hočem samo tebe», je vztrajal Tomaž.

«Tomaž, ti si trmast. Ne glej me tako srepo! Premisli pametno in sam boš spoznal, da je bolje zate, da izbereš drugo.»

Tomaž jo je divje zgrabil za roko in jo hotel siloma prižeti nase. Že naslednji hip jo je pa spustil, saj je stal z očmi v oči nasproti starešini, ki je baš tedaj došel do hiše. Stražnik je gledal resno vanj in mu odbil roko, s katero je hotel objeti dekleta.

«Kaj hočete od mene, brigajte se za svoje stvari. Kaj vam mar naša dekleta, pazite raje na svojo službo, bo boljše za vas», je vzrotil Tomaž.

«Na službo bom že nazil, še preveč bom pazil, veš, dragi moj! Vidim pa, da si nekoliko presiten in hotel sem te samo opozoriti, da siroma ne boš imel pri dekletih nikdar uspeha. Če pa imam in koliko imam govoriti pri Anki, o tem bo odločala bližnja bodočnost, ne moreva pa odločati ne ti ne jaz», je odvrnil vodja, se obrnil na peti in šel iskat Jeranovega očeta.

Zdaj je bil Tomaž še bolj razkačen. Jel je preklinjati in rentočiti ter je ves razjarjen očital deklici nezvestoba.

Anka je bila vsa preplašena, sama ni vedela, kaj bi mu odgovorila, naposled je jela bridko jokati.

Tomaževa dobra duša, skrita pod raskavo skorjo, je mahoma sama začutila kes in bolešt. Fantu je postalo huđo, da bi zanjul zaradi boječine; saj ni mogel videti solz ljubljene dekleta, a pomagati si ni mogel. Bil je pač take narave in premalo se je znal brzdati.

«Nikar se ne jokaj! No, pa naj bo, kakor ti misliš, morda boš še drugače mislila. Premislila se boš, meni se ne muđi tako. No, no, Anka, nikar vendar ne jokaj! Eh, še mene boli, res me boli! Kako sem čuden, vrag me vzemi!»

Tomaž se je jezil naposled sam nad seboj, si grizel svoje rajhne brke in stiskal zobe.

«Danes se moramo pri vas skrivati!» je začel svoj pogovor vodja, ko je poiskal Jerana, in vprašale pogledal starca. «Obveščeni smo, da pride večja družba tihotapcev, prav mimo vaše hiše poidejo. Pri vas jih poča kamo. Nihče ne ve, da smo obveščeni o nameravanem pohodu. Veste, tudi med njimi so izdajalci!»

«Ne verjamem», je ugovarjal stari, ki je poznal kontrabantarije, ki so se, žal, tako vživeli v svoj poklic da ga niso mogli opustiti.

«Vendar je res, nekdo jih je izdal», je ugovarjal vodja.

«Morda je kdo prisluškoval in jih naznanil», je vztrajal stari.

«Naj bo, kakor hoče, saj je vse eno. Gotovo je, da pridejo, in to je glavno», je dejal Mrak nestržno.

Starca ni razveselila ta vest. Mož ni maral, da bi stražniki hodili v njegovo hišo oprezat za tihotapci. A kaj je hotel, molčal je, čeprav bi najraje glasno ugovarjal. Tudi mu starešina ni ugajal, samo zato, ker je slutil, da gleda nekoliko za njegovo hčerko. Jeran je bil namreč trdno prepričan, da je najbolj nesrečna kmetica, ki poroči gosposkega človeka saj ne postane njegova gospodinja in žena, temveč njegova dekla. Sicer je videl Jeran tudi take zakone srečne, a on jih je smatral samo za izjemo.

«Torej se nameravate pri nas skriti? Prav! Kje se pa hočete skriti?» je poizvedoval. V izbo tač ne morete. Midva sva v njej in menda ne boste zahtevali, da bi radi tega moja hči in jaz bdela!»

«Kaj pa mislite? Le nikar ne skrbite, očka. Mi vam ne bomo delali nadloge. Tudi nihče ne bo vedel, da ste obveščeni o nameravanem napadu. Pač je ta prav in dobro, da veste, kako in kaj. Skriti bomo v vaši šuni, da boste vedeli, da se kdo ne prestraši, če pride kaj iskat in naleti na nas.»

«Pa naj bo kakor želite», je odrezal pogovor Jeran in vodja je odhitel.

«Oče, meni se dozdeva, da prihaja tale človek prevečkrat v vašo hišo», je dejal Tomaž vstopivši od druge strani, še ves vznemirjen zaradi pogovora z Ančko.

«Ali misliš? Ti Tomaž, meni se pa tako zdi da tudi ti malo prevečkrat zaideš k nam. Ali ne?» ga je zavrnil stari in ga izpod čela pcredno pogledal.

(Dalje prih.)

našel še vedno nezavestnega. Ponesrečenca so odnesli domov, kjer so ga skušali obuditi k življenju z umetnim dihanjem. Namen pa se jim je posrečil le deloma, kajti zastrupljeni je zapadel vedno zopet v nezavest. V takem stanju se je nahajal celih 48 ur, na kar šele so se domači odločili in poklicali zdravnika, ki je odredil, da se mora zastupljen Rant takoj prepeljati v bolnico.

*** Samomor Slovence v Ameriki.** V kraju Jenny Lindu v Zedinjenih državah se je ustrelil Jože Kogoj. Pokojnik je bil rojen leta 1878. v vasi Vojsko na Notranjskem. V Ameriki je bival 22 let. Vzrok samomora je bila baje brezposelnost.

*** Smrtna nesreča motociklista.** Na Muti pri Dravogradu se je pripetila nesreča, ki je zahtevala smrt mladega motociklista. Komaj 26 let stari, mladoporočeni posestniški sin Davorin Schober se je z motornim kolesom zaletel s tako silo v neko drevo, da je obležal nezavesten na tleh. Imel je težke poškodbe na glavi in si je pri padcu zlomil tudi več udov. Rešilni avto iz Maribora je sicer kmalu po obvestilu prihitel na kraj nesreče in naložil ranjenca za prevoz v bolnico, toda Schober je že med prevozom izdihnil.

*** Katastrofalni požar v Dol. Straži pri Novem mestu preprečen.** V torek 30. aprila popoldne bi bila blizu sto hiš broječa vas Dol. Straža pri Novem mestu kmalu postala žrtev požara. Okoli treh popoldne se je vnel Bartolov skedenj, ki je bil hipoma v plamenu. Prav tu pa je največja gneča. Razburjeni vaščani so pridrli od vseh strani, a je vse le begalo sem in tja, ker je vsakdo mislil, da ni rešitve. Pojavil pa se je med njimi hladnokrven domačin, ki je prevzel vodstvo gasilne akcije, dokler nista došli gasilni društvi iz Prečne in Vavte vasi. Po njegovem navodilu so ljudje zasedli vse bližnje strehe, žene in dekleta so pa pridno donšale vodo z vodnjakov. S kako nepopisno vztrajnostjo so delali, dokazuje v neposredni bližini gorečega skednja stoječi svinjak, ki ga je le polovica zgorela, drugo polovico pa so rešili z ostrejšim vred. To je bilo baš odločilno. Če bi pogorel svinjak do kraja, bi se bili vneli dve v bližini stoječi hiši in velik del vasj bi bil zapadel žalostni usodi. Tako pa je zgorel le Bartolov skedenj in ostrešje na kleti soseda Šetine. Zdaj se je pokazalo, kako potreben bi bil v Straži velik obzidan kal (rezervoar) za vodo. Prav tako pa se mora za to veliko vas nabaviti posebna brizgalna, ker sta Vavta vas in Prečna le preoddaljeni.

*** Plaz kamenja ga je usmrtil.** Iz Polenškana nam pišejo: Ob priliki kopanja gramoza v Duhovi jami se je proti večeru, ko so že hoteli končati z delom, vtrgal plaz kamenja na Tomaža Janžekoviča in ga pri priči usmrtil, ker mu je potrl vse telo. Pokoj njegovi duši, a njegovim ženi in nepreskrbljenim otrokom naše sožalje!

*** Požar uničil Kočevsko Reko.** Na praznik Vnebohoda je zadela Kočevsko Reko strašna nesreča. Baš, ko so ljudje odhajali od dopoldanske službe božje, je začelo goretj o skednju posestnika Janeza Dulzerja. Nastala je silna panika. Še preden so se ljudje prav zavedli, je bila skoro vsa vas v plamenih. Prišlo je na pomoč 14 gasilnih društev, a žal je kmalu zmanjkalo vode. Gasilci so gasili, kakor so mogli, ter so pomagali reševati ljudi. Gasilna akcija je trajala vso noč. Pogled na pogorišče je strašen. Žrtev ognja je postalo 24 lepih, z opeko kritih hiš in 59 večjih gospodarskih poslopij. Pogorelcem so zgorela razna orodja in stroji, zaloge sena in živil. Skupne škode je nad 3 milijone dinarjev, in vso to ogromno škodo so povzročile vžigalice v rokah otrok, ki so se z njimi igrali. Strašno prizadeti pogorelci so potrebni nujne pomoči. Ta požarna katastrofa je v razdobju dobrih štirih tednov že tretja na Dolenjskem in od teh treh najhujša.

*** Požar na Lešnici pri Ormožu.** Pišejo nam: Dne 9. t. m. ob pol 3. ponoči je požar uničil gospodarsko poslopje Franca Štuhca, posestnika na Lešnici. Začelo je goretj v ozadju poslopja, kar priča, da je zanetila ogenj zlobna roka. Ormoški gasilci so stopili v akcijo, a bilo je že prepozno. Sosedje, ki še imajo slamnate strehe in nizko zavarovana poslopja, so v velikih skrbeh. Lansko leto je samo v naši mali vašji gorelo pri še-

stih posestnikih, in to vse je še nepojasnjeno. Gospodarja je rešil mali 5letnj sinko, ki se je v usodnem trenutku zbudil in klical očeta.

*** Deblo mu je padlo na glavo.** Nevarno se je ponesrečil v ponedeljek zjutraj v gozdu pri Vevčah 27letni Andrej Grad iz Vevč. Pri nakladanju lesa mu je v gozdu padlo z voza na glavo drevesno deblo in ga težko poškodovalo na glavi. Gradu se je vllila kri iz ust in ušes in so ga morali nemudoma odpeljati z rešilnim vozom v splošno bolnico.

*** Ustreljen tihotapee.** Pišejo nam: Minuli teden je obmejna straža ustrelila mladeniča Razlaga iz Bodislaveev, ker se na klice ni hotel ustaviti. Nesrečno tihotapstvo je zahtevalo že nešteto žrtvi. Današnja mladina je lahkomišelna. Ta primer naj bo svarilo, da naj vsak s poštenim delom služi svoj vsakdanji kruh.

*** Aretacija pretkane sleparice.** Pred nekaj dnevi se je posrečilo orožnikom aretirati v Prebačevem 20letno Marijo Pravstovo. Že več mesecev so jo iskala varnostna oblastva zaradi sleparstva, ki ga je zvršila v Bohinju v začetku letošnje zime. V januarju je Pravstova posetila v Bohinjski Srednji vasi posestnika Marijo Žvanovo, kateri je prodala več obveznic vojne škode. V naslednjih tednih je izvabila od nje, češ, da je zadela večji dobiček in da mora izvršiti neka predplačila, v denarju 16.398 Din. Pravstova je bila zaradi sličnega sleparstva pred dvema letoma obsojena na eno leto težke ječe. Sedaj se bo morala zagovarjati pred ljubljansko poroto.

*** Vlom v trgovino v ljutomerski okolici.** Pišejo nam: V zadnjem času se silno množe vlomi v okoliške trgovine. Tako so vlomili v Križevcih v podružnico izvozne tvrdke Supane ter odnesli okrog 4000 jajc. Drug teden nato je bilo vlomljeno v trgovino Vrbnjek v Branoslavcih, v trgovino Reih v Cezanjevecih in v trgovino Lovrenčič v Križevcih, kjer so bili pregnani. Do sedaj še za vlomilci ni nobenega sledu, upati pa je, da v doglednem času padejo v roke pravice ter prejmejo zasluženo kazen.

*** Človeško truplo brez glave v zaboju.** V železniškem skladišču za potniško prtljago na postaji v Nišu so odkrili te dni zagoneten zločin, ki vzbuja tako v Beogradu kakor v Nišu veliko senzacijo. Z beograjskim osebnim vlakom je prispela kot potniška prtljaga med drugimi tudi okrog 50 kilogramov težka pošiljka, naslovljena na dr. Pavloviča v Nišu. Pošiljko so z drugimi vred spravili v skladišče. Ker se ni nihče zglašil, da bi jo dvgnil, so jo hoteli spraviti v drugo skladišče. Pri tem so opazili, da se širi iz pošiljke nenavaden smrad. V mnenju, da gre za lahko pokvarljivo blago, so obvestili o tem postajenačelnika, ki je nato skupno s skladiščnikom in drugim železniškim osebjem odprl pošiljko. Nudil se jim je strahoten prizor. Med deščicami zaboja se je nahajalo človeško truplo brez glave in z odsekanimi nogami. Postajenačelnik je o nenavadnem odkritju takoj obvestil policijo. Ugotovljeno je, da gre za truplo moškega srednje starosti. Pri trupu je bilo nekaj belih krp in modre spodnje hlače. Kdo bi bil umorjeni, še ni ugotovljeno. O najdbi je bila takoj obveščena tudi beograjska policija, ki je s svoje strani uvedla preiskavo. Dr. Pavlovič, na katerega je pošiljka naslovljena, v Nišu sploh ne eksistira. Policija meni, da je zločinec glavo odsekal in jo kje zakopal ali pa poslal na sličen način v kako drugo smer, da bi tako zabrisal vsako sled.

*** Italijanska oblastva so nam zročila nevarnega vlomilca.** Italijanska oblastva so izročila v nedeljo dopoldne našim obmejnim varnostnim organom nevarnega tatu in vlomilca Matevža Pečnika iz Horjula. Vlomilec je predsedel v Italiji šestletno zaporno kazen, katero so mu prisodili Italijani zaradi težke telesne poškodbe. Po prestani kazni so ga sedaj izročili našim oblastvom in čaka Pečnika tudi v Ljubljani huda sodba. — Matevž Pečnik je pobegnil leta 1923. iz zaporov deželnega sodišča v Ljubljani. V zaporu se je nahajal zaradi tatvin in vlomov. Pozneje so Pečnika zopet aretirali in je bil v zaporu vedno miren, tako da so mu pričeli slednjič zopet zapati. Poslali so ga kmalu na delo v mesto ter v

Schicht
Terpentin-
Milo s svojimi prednostmi

Je od nekdaj bila znana po svoji hudobnosti.

Danes pa je cela hiša vesela, četudi se pere perilo, ker se rabi

okolico je ob neki priliki se je Pečnik odločil, da ponovno pobegne. Ko se je nekega dne nahajal skupno z drugimi kaznjenci na delo na Brdu nad Vičem, se je odstranil v gozd, kjer se je skrtil in se ponoči podal na pot v Horjul. Tamkaj je vdrl skozi streho v domačo hišo, odvrigel kaznjensko obleko, se oblekel v svojo civilno obleko in jo mahnil proti Idriji. Prekoračil je mejo in kmalu prispel v Gorico, kjer je dobil delo. Iz Gorice se je podal v Trst, kjer se je pomešal med fakine in kradel. Preživljal se je večinoma s tatvinami. Nekoč pa se je opil in v prepiru težko poškodoval nekega delavca. Pečnik je nato pobegnil iz Trsta, prekoračil pri Postojni zopet našo mejo in se preživljal tukaj s tatvinami in vlomi po deželi. Ker pa so mu bili orožniki za petami, se je zbal in se umaknil ponovno v Italijo. Slednjič so ga prijeli karabnerji, zaprli, na kar so ga po prestani kazni izgnali kot nadležnega tujca in ga izročili našim oblastvom.

*** Zaboden v pljuča.** Iz Kranja pišejo: Te dni ponoči so se spoprieli fantje v Drulovki. V tepežu je bil zaboden Fran Dagarin v levo stran pleč in prebodena so mu bila pljuča. Prvo pomoč mu je nudil dr. Bežek. V težkem stanju so ranjenca prepeljali še isto noč v ljubljansko bolnico.

*** Drzen ropar.** Te dni se je priklatil zvečer k zakoncema Hočevar na Krki (občina Šmihel-Stopiče) neznan moški s psom ter prosil za prenočišče, ki ga je dobil. Okrog polnoči pa je tujec stopil pred posteljo gospodarja Franceta ter zahteval denar. Prebrskal je vse po sobi, a ni našel ničesar, tedaj pa je lopov zahteval od Hočevarja, naj ga pusti k njegovi ženi. Hočevar je začel tedaj odrivati nasilnika od postelje in ga je slednjič izrinil v kot. Predrznj neznanec je vztrajal do petih zjutraj pri Hočevarjevih, nakar je zbežal in izginil v bližnjem gozdu. Orožniki, katerim je Hočevar javil dogodek, so uvedli zasledovanje.

*** Odrecite se kajenju,** ker dim kvari zavese. Le, če vzamete za pranje Schichtov «Radion», lahko kadite brez skrbi.

ZDRAVSTVO

ČESEN KOT ZDRAVILO.

Saj to ni nič novega, porečete. Resnica, že tisočletja uživajo ljudstva v Orientu to rastlino v korist svojega zdravja. Vsi vemo, da je na mleku kuhan dobro sredstvo zoper gliste. Nekateri ga obesijo v to svrhu otrokom na vrat. Do nedavnega

so smatrali zdravniki to le kakor nekako vražno svetinjo, ki brani pred boleznijo. Zadnje čase so pa dognali, da je v česnu zdravilna snov baš v obliki lahke hlapljive tekočine. alilnega gorčičnega olja, ki daje česnu njegov znani duh. Možno je, da vsrkajo deloma koža, deloma pljuča pri dihanju toliko te snovi, da nudi nekaj pomoči pri obrambi pred boleznijo. Ustno izročila priča, da so nosili naši predniki ob času hudih kužnih bolezni: kolere, griže, legarja in drugih sličnih morilk človeštva, vedno česen s seboj. Kako je vera v zdravilno moč česna trdna, smo videli med vojno, ko so mnogi vojaki nosili s seboj po par glav česna. Čemu so nosili naši predniki vedno česen s seboj? Vemo, da so še pred nedavnimi časi silno divjale razne kužne bolezni. Če je šel človek na pot, je vzel tudi obrambno sredstvo proti tem boleznim, ker redki so bili takrat zdravniki, še redkeje lekarne. Če je prišel popctnik v okužene kraje, je pričel zobati česnovе stroke in je ostal zdrav. Ko je divjala 1927. po nekaterih naših krajih krvava griža, so se zatekli mnogi pri pomanjkanju drugih zdravil k česnu. In glejte, kdor je pravočasno pričel s česnom, se ga ni lotila ta huda, smrtonosna bolezen. Prvi so postali pozorni na zdravilno moč že istega leta francoski zdravniki, ki so pri bolnikih, za grižo že obolelih, prve dni prav s pridom uporabljali voden ožmetek česna.

Ko so preiskavali zdravniki na klinikah (velike bolnišnice v krajih, kjer so visoke šole za zdravnike) učinke česna, so dognali, da ima česen poleg razkuževalnega učinka pri kužnih boleznih še silno važen učinek na ožilje, in sicer tako, da zmanjšuje pritisk krvi. Zaradi previsokega pritiska krvi se prične v stenah žil nabirati apno, človek postane kratkosapen, srce mu prične nagajati in zdravniki pravijo, da mu žile apnijo. Za česen so sedaj dognali, da preprečuje zaradi svojega učinka pri znižanju krvnega pritiska nabiranje apna v žilah in ga celo v prvih početkih tudi počasi odstrani iz njih. Tudi narod je opazoval pri raznih naduhah zdravilni učinek česna.

Zanimivo je, da pride to poapnenje ožilja kot posledica prekomernega uživanja mesa, posebno svinjskega, in pitja težkih, na apno bogatih vin. Že davni kuhar je pa občutil potrebo preprečiti ta vpliv in je dodal menda nekako nagonoma svinjskim klobasam česnovеga ožmetka.

Še nekaj bi omenil, namreč česnov obkladek proti revmatizmu. Mene samega je trgalo dolgo vrsto let pri najmanjšem prepihu neusmiljeno po zobeh in sem se zaman zdravil z vsemi mogočimi zdravili. Tu sem bog ve kaj čital, da je dobro, če priveržeš v zatilnik stolčnega česna. Pa sem res poskusil. Žgalo me je. vzdržal sem pa le cele pel ure. Izpustili so se mi zaradi jedkega alilnega žveplenega olja mehurji, vendar me od tedaj ni več trgalo po čeljustih.

Poznamo narod, ki je silno žilav in odporen. To je judovski narod, ki se ima rajč v veliki meri zahvaliti česnu, ki ga izdatno uživa, za svoje zdravje. Sedajle, ko se pričinja solatni čas, nam nudi par strokov česna ali njegovega zelenja v njej prijetno začimbo in izborno zdravilo obenem. Zato naj pametna gospodinja nikoli ne pozabi nanj. Kačar pridejo pa kužne bolezni, ki nas jih Bog varuj, pa sezite poleg izdatnega in pogostega umivanja rok po zdravilnem česnu. K.

Zakesnele setve

Sveti Jurij je že davno v deželi in tudi po Filipu in Jakobu je že dober teden, vendar še niti ves krompir ni v zemlji, kaj šele kuruza in fižol, čeprav je že tu Florijan, fižolov sejalec.

Zamuda pri setvi je pogosto vzrok za slab pridelek. Imamo več načinov, da dohitimo zamudo. Najslabši je ta, da pustimo kuruza v mokrem žaganju na toplen kraju kaliti in se imo že vzkliko seme. Slab je ta način posebej zaradi tega, ker moramo vzkliko seme gotov dan sejati ne glede na vreme. Dostikrat pa nagaja par dni dež ali pa je zemlja

presuha za napojeno seme. Seveda nam tako pogine kaleče seme zaradi žeje.

Najboljši način, dohiteti zamujen setveni čas, je polivanje semena s toplo vodo. Mali kmetje nimajo doma vprežne živine in morajo iskati orače. Zato so navadno za več kakor teden dni zadaj s pomladno setvijo. Pa imajo lahko prav tako zgodnjo kuruza kakor sosede. Vzamejo naj odmerjene litre kuruze in jo polijejo z vodo, ki je malo vroča, ter puste par minut stati. Zrnje naj se potem osuši s pepelom in posadi. Čez par dni bo kuruza že vzkalila in bo dohitela drugo pred desetimi dnevi vsejano. Pa še eno dobro je na stvari: Na ta način ne boste imeli metljive kuruze. Poskusi so namreč dognali, da tako parjenje semena ne le ne škoduje kaljivosti, ter več kaljivost naravnost razdraži, da kal hitreje in krepkeje raste. Vrtnarji se tega radi poslužujejo pri težko kaljivih semenih. S kopeljo v vroči vodi prisilijo sredi zime tudi na primer vejice španskega bezga, črešnje itd., da vzcvetijo v posodi. Parjenje semena pa tudi uniči trse snetja na zrnju. Pravo toploto vode dosežeš na ta način, da pustiš vreli krop osem minut v loncu hladiti. S fižolom, bobom in bučkami delamo prav tako.

ŽENSKI VESTNIK

KAKO SE MORAMO OBLAČITI.

Vsaka ženska je rada lepo oblečena, naj bo dekle ali žena, mlada ali stara. Ampak če je ženska lepo oblečena, to še ne pomeni, da je tudi okusno oblečena, oblečena tako, kakor bi prav za prav pristojalo njenemu obrazu, njeni zunanosti.

V tem pogledu delajo naše ženske veliko napak, zlasti ker druga rada posnema drugo. Vidi dekle na prijateljici novo obleko, ki ji je všeč, pa si gre tudi sama napraviti enako ali slično obleko. Ne pomisli pa, da obleka, ki drugi dobro pristojta, njej ne pristojta prav nič.

Ženska, ki hoče biti okusno oblečena, mora pri izbiri blaga predvsem paziti na to, ali se bo barva tega blaga tudi podala k njenemu obrazu in sploh k vsej njeni zunanosti. Ravnanje se je treba vedno po barvi las in po polti obraza.

Če si plavolaska, tedaj izbiraj blago tehle barv: temnordeče, višnjevo, svetlozeleno in drap. A črna barva, ta pa še posebno dobro pristojta plavolaskam.

Če si črnolaska, tedaj je zate siva, temno-višnjeva ali temnozeleno barva. Za večer pa lahko vzameš rjastorjavo, kar posebno pristojta črnkam pri luči.

Rjavolaskam pa je izbira barv najlažja, ker njim pristojajo skoro vse barve, bodisi zelena, siva, višnjeva, rdeča in celo rumena barva se jim poda.

Drugače pa je z rdečelaskami. One bi ne smele nikoli obleči obleke, kjer ima blago le količkaj podobnosti z rdečo barvo. Vse druge barve pa jim več ali manj pristojajo.

Tudi obraz igra pri tem vlogo. Ženska, ki je bledega obraza, naj se nikar ne oblači v kričeče barve; če je rdečelična, pa se ji ne poda rdeča obleka. Torej ženska, ki je sicer plavolaska, a rdečelična, se bo vsaka druga obleka boljše prilagala kakor pa rdeča. To treba še posebej omeniti, ker si naša dekleta po deželi, ki imajo lepa zdrava rdeča lica, tako silno rade izbirajo baš blagove, ki jim slabo pristojajo.

Tudi na život, oziroma na postavo se je treba ozirati; ženski, ki je močna, debela, se ne poda karirana (črtasta) obleka, ker črtasta obleka na-

redi žensko še debelejšo. Tako blago je samo za suho žensko.

Če hočeš biti res dobro, fino, okusno oblečena, tedaj pa tudi ne smeš imeti prece raznih barv na sebi. K obleki, ki je tako zvane drap-barve, moraš obleči tudi drap-nogavice, in po možnosti iste barve tudi čevlje. Le tedaj imaš lahko klobuček ali pa ruto druge barve. Toda obleka, rufa, nogavice, vsako druge barve, to ne gre.

Ženska, ki se zna okusno obleči, pokaže s tem tudi omikanost in čut za lepoto. In to znajo ceniti moški, ki imajo za take reči zelo dobro oko.

Za kuhinjo

Mrzla polivka (majoneza). V skledi mešaj dve žlici sirovega masla, da postane rahlo in belo. Prideni potem med vednim mešanjem tri skozi sito pretlačene rumenjake trdo kuhanih jajc in še dva sirova rumerjaka, malo stolčnega popra, dve osraženi in drobno zrezani sardele ter žlico kaper, ki si jih tudi drobno sesekljala. Nato pa med vednim mešanjem prilijaj osminko litra finega olja in par žlic pehtranovega kisa. Ko je polivka gosta in gladka, je gotova. Ta polivka, ki je zelo okusna in ki si jo lahko privožiti tudi preprosta kuhinja, se poda k mrzlim kuhanim ribam ali k mrzli telečji ali svinjski pečenki, pa tudi k mrzlemu govejemu mesu mesto solate.

Krompirjevi emoki z žemljami. Skuhaj šest debelih krompirjev in potem se vroče olupji in pretlači v sito, pa malo posoli. Nato razgrej dve žlici masla in ko je vroča, prideni žlico drobno zrezane čebule. Ko je čebula zarumenela, prideni drobno zrezanega zelenega peteršilja, na kar zabeli dve na kocki zrezani žemlji in prinesej h krompirju. Daj še dve jajci in približno četrt litra moke. Vse dobro zmešaj in naredi srednje velike emoke, ki jih v slanem kropu kuhaj deset minut. Kuhane poberi z zajemalko v skledo in zabeli z mastjo, na kateri si zarumenila nekaj krušnih drobtin.

Pečena jagnjetina na balkanski način. Vzemi jagnjetino (celo stegno), ga operi in odstrani vse kožice, na kar ga pe pari z vrelim kropom in pusti v vodi tako dolgo, da se ohladi. Med tem pa nareži in prav drobno sesekljaj dva debeli čebuli, kamer si primešala malo stolčnega popra. Ko se je meso ohladilo, ga deni v kozo, kjer ga hočeš peči, ga osoli in dobro nadrgni s sesekljano zmesjo čebule in popra, z nožem prebadaj meso in natlači tudi tja noter čebule. Nato razgrej dve žlici masti, polij meso z vročo mastjo in deni peči v pečico. Večkrat prilijaj meso s sokom, in ko prične rumeniti, prilij žlico vode. To večkrat ponavljaj, ker mora biti pri mesu precej soka. Ko je pečeno (približno eno uro, kolikor je pač staro jagnje) deni meso na lesen krožnik, ga lepo razreži in potem kose spet lepo skupaj zloži, kakor da je celo stegno, nato polij po mesu precejeni sok in daj tako na mizo.

Telečja pečenka z riževim nadevom. Vzemi eno kilo telečjega mesa od reber, potegni rebra ven in jih položi v kozo, v kateri boš pekla. Meso pa nadrgni s soljo. Nato sprazi na masti 30 dek riža, a mora biti gost in samo na pol mehak. Ko se je riž malo ohladil, mu primešaj par žlic drobno sesekljane prekajenega mesa (šunke) in dva rumenjaka. Nato prereži meso na debelem koncu, potrgaj s prstom mrenice in napravi z nožem v meso veliko dolbino. V to dolbino natlači rižev nadev, na kar jo zašij z iglo in belo nitjo. Položi meso v kozo na rebra, polij z vročo mastjo in peči poldrugó uro, pač tako dolgo, da je meso mehko. Vmes prilijaj meso večkrat s sokom, in če se sok posuši in porumeni, pa prilij po par žlic juhe ali vode. Ko je pečeno, zreži na kose, polij s sokom in daj na mizo s solato.

Praktični nasveti

Obleke, perilo in druge stvari iz sirove svile moramo prati v mlačni milnici ali pa v mlačni vodi, ki smo ji dodali nekoliko salmijaka (en del

KOLNSKO CIKORIJO ima vsaka gospodinja najrajši ker lahko z njo skuha res dobro belo kavo. Priporočamo pa tudi našo „Redilno kavo“, ki ne po rebuje nikakega drugega dodatka in je sama z mlekom prav okusna in zdrava.

salmijaka na 60 delov vode). Izprati treba tudi v mlačni vodi. Da ostane svila dovolj trda, je dobro, če jo nazadnje namočimo še v vodi, v kateri smo raztopili malo sladkorja. Likati pa morajo sirovo svilo, ko je še vlažna, in sicer na lice.

Kapljice od sveč (stearin) na svili osnažiš, če jih najprej narahlo ostrgaš z nožem, nato pa deneš na in pod svilo večkrat skup zložen pivnik (kakor ga rabijo v šolah) in likaš čez z ne preveč vročim likalom. Ako madež še ni popolnoma izginil, pa kani nanj kapljico bencina in spet likaš, dokler ga popolnoma ne odpraviš.

Lug razje in pokvari volnene stvari, zato jih nikar ne peri v lugu, ampak v vodi, kateri si primešala nekoliko salmijaka (četrt litra salmijaka na 10 litrov vode). Pereš pa lahko tudi v mlačni milnici, a z milom ne smeš drgniti in tudi ne namakati ali prati v vroči vodi.

Barvaste (pisane) svilnate stvari pe-i v vodi pšeničnih otrobov, izpiraj pa potem v mehki potlačni vodi ali deževnici, ki si ji dodala malo kisa. Nato suši v senci ali pa zavito v čiste rjuhe na solncu. Če imaš od dotičnega blaga kako krpico, preizkusi najprej na tej krpici, da se prepričaš, če ni barva svile za pranje preveč občutljiva.

LJUDSKO VSEUČILIŠČE

O VPLIVU TOBAKOVIH STRUPOV NA NAŠE TELO.

Nikotin je strup, ki se nahaja v tobaku. Kdor torej uživa tobak, bodisi v tej ali oni obliki, naj torej kadi, noslja ali žveči, sprejema v svoj organizem strup, se zastruplja. Na ta način se danes zastruplja večina ljudi, ker skoraj vsi kade, zlasti po mestih poleg moških tudi ženske.

Na tem mestu hočemo govoriti predvsem o tem, kako vpliva nikotin na naše telo, da bomo tako znali preценiti škodo, ki si jo delajo tobakarji vseh vrst.

Nikotin je hud strup, tako hud živčni strup, da ga zadostuje že par kapljic, da umoriš srednje velikega psa.

Vsak kadilec ve iz lastne izkušnje, kako je vplivala nanj prva cigareta ali prva smotka. Lotila se ga je neka omotica, slabost, začela ga je boleti glava in sililo ga je k bljuvanju.

Tobak je v glavnem živčni strup, se loti torej predvsem živčnega sistema. Pri kadilcih se pojavi motenje v prebavi, pri bitju si ca. pešanje vida in šumenje v glavi. Vse to so močnejše, ki jih povzroča nikotin v našem živčnem sistemu.

Marsikomu se bo zdelo, da smo pretiravali, ko smo našli toliko zlih posledic uživanja nikotina. Močan organizem prenese marsikaj, kar slabotnega prav kmalu uniči. Telo se polagoma navadi na ta strup, ko mu sicer nikdar ne more koristiti, a ga tudi ne ugonobi tako, a ugonablja ga vendar počasi. Slabo prebavljanje in kataro vnetje v grlu pa se pojavljata pri večini kadilcev. Kadilec je vedno nekoliko hripav. Tudi bo vsakemu kadilcu posebno iz vojne znano, da mu ena cigareta hudo lakoto takoj «potolaži». Na ta način se sam sebe prevari. Cigareta ga gotovo ni nasitila, pač pa mu je strup v tobaku vzela naravno poželenje po jedi, ki jo telo potrebuje.

Tobakov strup vpliva zlasti močno na srce. S tobakom naganjamo srce k hitrejšemu delovanju. Močnemu srcu seveda par cigaret na dan ne bo posebno škodovalo, a kdor je že po naravi nagnjen k srčnim boleznim, stori najbolje, če tobak čimprej opusti, sicer se morajo pokazati slabe posledice nikotina na srce. Po nikotinu oslabele srce odprave ob kakih težkih boleznih in smrt je neizogibna.

Že iz povedanega smo lahko razvideli, da tobak ne vpliva na vse ljudi enako močno.

„Moj mož
sme kaditi,“

pravi mlada gospa Mica. „Ne škodi, če so zastori malo zakajeni, ko se pa lahko takoj operejo. Ne mučim se s pranjem, ker vse to opravi RADION čisto sam.“

Varuje perilo!

Nekaterim se stemni pred očmi že pri prvi cigareti, drugi jih prenese dvajset na dan. Velja pač isto kakor o vinu, kjer pravimo, da ga ta več nese kakor oni.

Samo ob sebi se razume, da je kajenje najbolj škodljivo telesu, ki se šele razvija. Mladini bi zaradi tega moralo biti zabranjeno vsako kajenje.

Vemo, da je kadilska strast huda, posebno kadilcu cigaret je zelo težko opustiti «sladko travco». Odrasli, ki je poučen o škodljivosti tobaka, je sam zase odgovoren. Naj ravna po svojem okusu! Nikakor pa ne moremo dopustiti, da kadi v prostorih, kjer morajo okuženi zrak vdihavati tudi drugi. Kadilec naj bo toliko obziren, da kadi na prostem, kjer je dosti zraka, ki ga ne more okužiti. To bo tudi zanj boljše.

Razni kralji so v 17. stoletju skušali odpraviti kajenje s težkimi kaznimi (v Turčiji so odrezali kadilcu nos, v Rusiji so predrli kadilcu nosnice s pipo. Papež je izdal celo posebno pismo, s katerim je zabranil vernikom nosljanje tobaka. Toda vse kazni in prepovedi niso nič pomagale, kajenje se je vedno

bolj širilo in se še širi. Kakor povsod se je tudi pri tobaku skazala stara resnica, da se s kaznimi in prepovedmi samimi kaj malo doseže, navadno celo prav prepovedan sad vleče. Treba je udariti drugo pot, pot izobrazbe in pouka in opozoriti človeka na nevarnosti, ki prete njegovemu zdravju, ki je največja sreča.

Težko se je odvaditi vsake strasti. Nemogoče pa vendar ni tudi hudemu kadilcu opustiti tobaka, kakor pričajo posebno po vojni zgovorni zgledi. Treba je le trdne volje. Če hočemo mladino obvarovati pred to strastjo, moramo začeti sami pri sebi. Bogato bomo sami poplačani za svojo močatost z boljšim zdravjem.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Praprečanovo pismo

Prapreče, maja.

Dne 10. t. m. je tudi našo starodavno lukovško pošto zadela enaka usoda kakor mnogotero drugih:

prenehala je biti namreč državna in je postala pogodbenena. Po novi odredbi so postale pogodbene pošte vse tiste, ki nimajo letno 30.000 pošiljk. Naši pošti jih je manjkalo le okrog 2003.

Tako je zadela nemila usoda eno najstarejših državnih pošt daleč naokrog, kajti lukovska pošta je obstojala že okrog sto let, in sicer je bila spočetka v obližju Lukovice v Podpeči. Tiste čase je imela bivšo c. kr. pošto v Podpeči znana Pavličeva rodbina; bila je tamkaj postiljonska postaja in gostilna s prenočišči za popotnike, kjer so prenočevali tudi imenitni ljudje. Bajecelo avstrijski cesar in eden papežev.

Pošta v Podpeči je bila baš pred pričetkom znane Črne grabna. To obširno, gradiču podobno polopje stoji še dandanes in je last g. Antona Krsnika, sina pokojnega pisatelja Janka Krsnika. G. Anton Krsnik je poročen s hčerko iz Pavličeve rodbine.

Ker je lukovska pošta razdržavljena, smo izgubili tudi svojega pismončso, Čeržovega Tineta, ki je sedaj prestavljen v Ljubljano.

Tako so prenehali dostavljati ljudem pošto znani Čeržovi iz Lukovice; tudi iz te rodovine so opravljali to službo nad 70 let.

Sedaj pa še malo drugih novic. Predržnega tatu, ki je mizarskemu pomočniku Mihaelu Tatu iz Lukovice v Domžalah pred Menartovo trgovino ukradel kolo, so našli v Krtni.

Sadno drevje je pri nas v bujnem cvetju kot že več let ni bilo. Kmetovalci upajo, da bo tudi sadna jesen tako obilna. Zakaj lansko leto je bilo v našem kraju zelo malo sadja. Ako bo ugodna sadna letina, si bodo lahko ljudje napravili dosti subega sadja, naprešali dobre hladilne pijače, pa še lepe denarce lahko dobili za boljše vrste sadja.

ZANIMIVOSTI

× **Evropske lepote v Ameriki.** Pred nekaj dnevi so odrinile s parnikom proti Ameriki tiste evropske lepote, ki so se v Parizu potegovala za naslov evropske kraljice lepote. So to po ena Španka, Romunka, Luksemburžanka, Nemka, Avstrijka, Angležinja in Francozinja. Madžarska lepota Simonova, ki je bila v Parizu izbrana za kraljico evropskih lepotic, je ostala doma in ne obišče Amerike. Evropske lepote bodo ostale v Ameriki deset dni. Ko bo ameriška komisija izrekla svojo sodbo glede najlepše dame na svetu, se bodo vrnile čez Ocean zopet domov in bodo prebile nekaj časa na letovišču v francoski Nizzi ter v španskem San Sebastianu.

× **Čudna rešitev dveh letalcev.** Dva španska letalca sta nedavno na naravnost čudovit način ušla gotovi smrti. Ko sta dosegla v zraku višino 900 m, se je aparat pokvaril. Letalo je začelo padati k tlom. Bila pa sta baš nad pokrajino Najara v severni Španiji. K sreči je aeroplan priletel s krili med dve hiši, ki tvorita ozko ulico. Na obe hiši oprt, je obvisel v zraku. Seveda je bil padeč, oziroma sunek, ki sta ga letalca občutila, s tem znatno zmanjšal. Oba pilota sta ostala živa, čeprav dokaj opraskana.

× **Francozi se množe.** Število prebivalstva Francije le lani naraslo na 41.020.000 napram 40.920.000 leta 1927. Porodi so presejali smrtno primere za 70.205. Porok je bilo 939.104 napram 337.864 leta 1927. Lani je bilo rojstev 745.315 napram 741.708 leta 1927. Umrlo je lani 675.110 oseb, leta 1927. pa 676.666. Celotno število prebivalstva pa je še vedno nižje kakor pred vojno.

× **Noetovo ladjo iščejo,** in sicer Američani. Mesto Chicago, katerega mestni očetje menda nimajo drugih skrbi, se je z vso resnostjo odločilo, da odpošlje dobro opremljeno ekspedicijo na goro Ararat, češ: «Če je stari Noe res pristal na gori Ararat, potem se mora barka najti, kajti zrak je na tej gori tako lahek, da barka kljub preteklim tisočletjem ni mogla razpasti...» Brihtni Američani upajo, da se jim bo najdba do leta 1933. posrečila. Cim najdejo svetopisemsko Noetovo barko, jo bodo previdno spravili v Chicago, kjer bo glavna privlačna točka svetovne razstave.

× **Bolnišnica v ognju.** V New Jerseyu v Ameriki je nastal na nepojasnen način požar v voliki državni bolnici, ki je v kratkem objel vsa bolniška poslopja. Ker je ogenj nastal sredi noči, je bilo reševanje bolnikov, ki so ležali v gorečih zgradbah, zelo težavno. Le z največjim naporom se je posrečilo od vseh strani prihitelim gasilnim društvom rešiti okoli 4000 bolnikov, ki so ležali v bolnici. Med bolniki je nastala strašna panjka. Najtežja je bila akcija za reševanje v oddelku za umobolne, kjer so blazni bolniki napadli strežaje ter jih pričeli daviti in obtoževati, da so oni požigalci. Ta oddelek so izpraznili šele s pomočjo vojaštva, ki je prihitelo medtem na pomoč. Škoda znaša čez 50 milijonov dinarjev.

× **Ptičji grobovi.** Na pustem otoku Isabeli v bližini južno-kalifornijske meje gnezdiyo ogromne jate ptic: morske lastavice, galebi, pelikani, pečinski golobi in albatrosi. Ob priliki raziskavanja tega otoka je odkril ameriški potnik Rauning gozd, ki je nudil čudno sliko. Kamorkoli se je ozrl, povsod so ležala na tleh ali pa visela na drevesih trupla albatrosov. Celo v neposredni bližini gnezd, polnih ptičev, so visele mrtve ptice in številni ptičji okostnjaki. V tem gozdu je gotovo več mrtvih ptičev kakor živih. Gozd obstoja večinoma iz samih grmov, ki so tako gosto zarasli, da so na gotovih krajih naravnost neprodorni. Ako pade kaka ptica v tak grm, se ne more več rešiti iz te prirodne kletke in je neizogibno zapisana smrti.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Ona več obvlada.

Milan: «Vaš mož obvlada kar deset jezikov, To je silno zanimivo.»

Zora: «Jaz obvladam še več.»

Milan: «To je nemogoče.»

Zora: «Seveda je mogoče, saj obvladam moža z vsemi njegovimi jeziki...»

Ameriški narodni ponos.

Učitelj (v Ameriki): «Kako je ime prvemu človeku?»

Učenec: «Jurij Washington.»

Učitelj: «Ne, Adam.»

Učenec (zaničljivo): «Seveda, če upoštevate tudi inozemce...»

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu.

Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4.

Telefon št. 3492.

Kmetovalci in podjetniki, pozor!

Ne prodaj je 21 kmečkih posesstev, velikih in malih, dve vodni žagi, dva mlina in več prostorov ob močni vodi za stavbo mlinov ali žag. Vse na prometnem kraju. Kdor želi kupiti, izve naslov v oglasnem oddelku «Domovine». 231

Preša

stara, hrastova, v dobrem stanju, se po ugodni ceni proda. St. I. Lubijski, Jarenina. 227

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najbolje Franc Wölfling, urar, Ljubljana, Gosposvetska cesta 12. 232

A. Fuchs

trgovina z juveli, zlatino in diam. Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6, se priporoča. 233

Zob za zob.

Matja Zebič (sosedu Florijanu Topliču): «Čuješ, tvoj pes je ugriznil mojo ženo. Zahtevam odškodnino!»

Florijan Toplič: «Dobro! Naj še tvoj pes ugrizne mojo ženo, pa bo račun zravnán...»

Mala razlika.

«Ti, ki si tak pijanec, hočeš v Ameriko?»

«Saj se tam tudi pije»

«Res je, ali samo skrivaj.»

«No, skrivaj pijem že zdaj. Ti pač malo poznaš mojo ženo...»

Otrok.

Matj (otroku, ki muči mačko): «Mihec, nikar ne muči mačke, sicer bom jaz s teboj isto napravila. Če jo boš tolkel po hrbtu, bom tudi jaz tebe nabila po njem, če jo boš ščipal za brado, bom tudi jaz tebe za brado...»

Mihec: «Mama, kaj pa boš napravila, če jo bom vlekel za rep?»

Zakonski jarem.

K Završniku je prišla mlada go-podinja, ki je hotela že prvi teden vse preurediti. Med drugim se je namenila odstraniti živinsko vprego, visečo na hišnem zidu.

Mož je ugodil njeni želji: ko pa je zahtevala odstranitev lesenega jarma, ni maral o tem ničesar slišati.

«Janez, zakaj mi ugovarjaš?» je besedičila. «Takšna ropotija ne spada na hišno steno.»

«Hm,» se je zamislil in dostavil: «No, kam boš pa spravila najin zakonski jarem?»

Listnica uredništva

Vrhovska. Novice iz Vašega kraja bi nam bile zelo dobro došle. Prosimo.

Muljavski. Zgodovinski roman nam pošljite! Tudi druge zgodbe (iz živalskega sveta itd.) dobro došle. Honorar potem, ko bo končano in bomo videli, koliko znaša.

Selnica ob Dravi. Na ta način povesti tiskati je težko, ker objavljamo povesti v večjih odlomkih kakor drugi listi.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Agrarna banka še ni začela posloovati.

Grabovec. Pesmic prinašamo bolj malo.

Miroslav Bivic

knjigoveznica, kartonaža in galanterija v Ljubljani, Vidovdanska cesta 12, se priporoča za vsa v stroko spadajoča čela. 221

Pozor!

Krznarstvo A. Lampič, Ljubljana,

Vidovdanska cesta št. 2, izdeluje po najnižjih cenah vsakovrstne čepice. 216

Hlude, hrastove

od 20 cm naprej, kupi vsako množino parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenj. kolodvorom. 166

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodca, priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 150

BOTRI IN BOTRICE!

Lepo izdelane slike nudi po solidni ceni in se priporoča

RAREC HOLYNSKI, fotograf, Dunajska cesta 6

Samo perilo iz domačega platna se ne trgal!

Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo stke v domače platno tkalnici «Krosna» v Ljubljani, Zrinjskega cesta št. 6. Tkanje najceneje. 211

Domače platno v zalogi.

Ključavnice za potne košare

v različnih velikostih in oblikah razpošilja najceneje
Felix Toman
 LJUBLJANA, Resljeva cesta 30

Izredna ponudba

Za deževni letni čas priporočamo, da si nabavite
kožno pelerino za dež

C. O. V. tehta samo 110 gramov, imitacija ribje kože Imm. Odlično se je ta pelerina izkazala, ker ne prepusca mokrote, je komodno zložljiva, kakor majhna žepna beležnica, ki se jo nosi vedno lahko s seboj, ter je nadvse trpežna. Zelo priporočljiva za dame in gospode (tudi za otroke) v dežju in snegu, za izlete in sport.
 Reklamna cena s posebno kapuco in etnijem samo Din 70.— franko, zacarinjena, poslana po poštne povzetju. Razpošilja **A. Mařik, export, Praga XII., Londýnska 57.** (Če ne bi ugajala, jamčimo zamenjo). Naslov natančno napisati.

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Cesto že zadostuje samo enkratno čiščenje z prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine tudi na stranicah zob, ako se uporablja posebno izdelano ščetkico za zobe. Ostanke jedi, ki ostajajo med zobmi ter povzročajo radi gnilobe neprijeten duh ust, odstranjujejo se najtemeljiteje z Chlorodont-ščetko. Poskusite najprej z malo tubo Chlorodont-paste, ki stane Din. 8.—. Chlorodont ščetka za otroke, za dame (mehke ščetine), za gospode (trde ščetine). Pristo samo v originalnem modro-zelenem omotu z napisom Chlorodont. Dobiva se povsod. — Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor 55.

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo
Prva pomoč
ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu kako se žival prisili da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v različnih slučajih nagle obolesti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbi koga pita in zakovanju, pri prišču med parklji, opeklini, streli, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napananju goved in ovac, pri tujih pred-

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo.

Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča
v knjigarni Tiskovne zadruga
v Ljubljani

Prešernova ulica 54 (nasproti glavne pošte)

LJUDSKA SAMOPOMOČ

podporno društvo za slučaj smrti
v Mariboru.

sprejme v oddelke A, B, C, D vse zdrave osebe od 1. do 50. leta in izplača v slučaju smrti do največ: Din 1000.—, 2000.—, 4000.—, 10.000.—.

V novo ustanovljen oddelek E se sprejmejo do konca t. m. še tudi vse zdrave osebe do 70 let, toda le z rednim zdravniškim spričevalom. Podpora v tem oddelku znaša do največ Din 20.000.—; smrtni prispevki za vsak slučaj Din 10.—.

Zahtevajte takoj brezplačno pristopno izjavo od „Ljudske samopomoči“ v Mariboru, Aleksandrova 45.

Število članov 11.500.

Na podporah izplačali nad 500.000 Din.

234

ZA BIRMO! Zahtevajte brezplačno cenik!

Srebro Din 160.—
 Jamstvo 5 let

Elegantna, ploščnata, niklasta cilindar ura s kamni kot slika, Din 98.—
 ista v gladki škatlici Roskopf Din 68.—
 v najcenejši kakovosti Roskopf Din 49.—

5letno jamstvo.

Za neodgovarja'oce vrnemo denar.

A. Kiffmann, Maribor 43-c.

Specialist boljših ur.

Cenik brezplačno!

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. - Ceniki franko. - Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
 Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

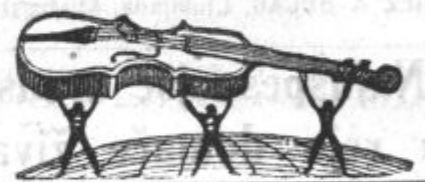
Tvornica konjaka in likerjev
VELEGANJARNA

Viktor Meden
 LJUBLJANA, Celovska cesta 10
 dobavlja po ceni najboljšje: likerje, konjak, rum, slivovko, brinjevec, tropinovec, vino, vermut, malinovec.

Kupuje sadje in druge sirovine za žganjekuho.

Pogoste primere

obolenja od prehlada je treba iskati tudi v pomankljivem negovanju telesa. Jake mišice, zdravi živeci z dnevnim negovanjem so najboljša obrana. Tudi pri kihanju, hripavosti, vratobolu, kašlju, gripi, pri različnih živčnih ter reumatičnih bolečinah je Fellerjev Elsafluid že 32 let uporabljaa na zunan in znotraj, dober prijatelj v slabih dnevih. Dobi se povsod, poizkusna steklenica 6 Din, dvojna 9 Din. Ako ga nimajo, naročite ga po pošti, za vsaj 62 Din, naravnost pri lekarnarju Feller, Stubica Donja, Elzatzg 360, Hrvatska. A kot čistilno sredstvo: Elsa-kroglice, 6 škatlic 12 Din.

Veliki ilustrovani **cenik**

dobite zastonj! Zahtevajte ga od skladišča

MEINEL in HEROLD

tovarna glasbil, gramofonov in harmonik

R. Loriger, MARIBOR št. 104-B.

Violine od 95 Din. Ročne harmonike od 85 Din. Tamburisce od 98 Din. Gramofoni od 345 Din in dalje.

Pliučne bolezni

Bronhitis

Kašelj

Astmo

Tuberkulozo

Slabokrvnost

kakor vobče obolenja organov za dihanje leči od vojnih in državnih bolnic itd. kot izborno in zaupno priporočeno sredstvo

„Hudovscyn“

Dobiva se v vseh lekarnah škatlica za 32 Din, a kjer se ne dobi, ga pošlje za 75 Din po povzetju prosto poštnine edini proizvajalec

lekarna I. Hudovski, Subotica 90.

Zahtevajte brezplačno poučno razpravo o gornjih boleznih!

PREČITAJTE!

15. MAJ
22. APRIL

BINKOŠTNA VELEPRODAJA J. Grobelnik, Ljubljana, Mestni trg 22

Vam nudi dobro blago po sledečih cenah:

Angleški štof od 260 do 350 Din najfin. kvalitete

Kamgarn Sportni ševiot Couvercoat

po Din	89	po Din	52	po Din	85
" "	99	" "	60	" "	110
" "	109	" "	72	" "	135
" "	130	" "	85	" "	150
" "	150	" "	98	" "	180
" "	180	" "	120	" "	220
" "	199	" "	155		

Damsko volno:

Popelin	po Din	45
Kasha	" "	75
Modno	" "	80
Ia plašče	" "	120
Rips	" "	150
Couvercoat	" "	160

Svile:

Umetna	po Din	24
Rožasta	" "	28
Tkana	" "	38
Foulard	" "	75
Crepp de Chine,		
enobarvni in		
rožasti od Din	110	
naprej		

Pralno blago:

Molinos	po Din	780
Belo blago	" "	790
Tiskanine	" "	900
Cefirji	" "	1000
Oxfordi	" "	1200
Klot	" "	1700

Svilene rute od 48 do 105 Din

Zastori in žepni robci

Preproge in predposteljniki

Razen tega pa **popolnoma zastoni** pri nakupu volnenega blaga do 400 Din — 6 robcev; do 1000 Din — **ostanek** za otroško obleko, pri večjem nakupu pa po dogovoru do 10 % vrednosti!

Oglejte si! Prepričajte se!

234

Prima gonilna jermena
in vse mlinsko-tehnične potrebščine vedno v zalogi pri trdk
CADEZ & BRGAR, Ljubljana, Kolodvorska ulica 31.

Najuspešnejše sredstvo
za rejo domače živali je
brezdvomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odelitev in omastitev domače, po
sobno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vred-
nosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma! Cena
5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. LEKARNA TRNKOCZY
(zrav. rotovža), Ljubljana 66.

Cvetje, zelišča, korenine in lubje

vse vrste, v suhem stanju, kupuje v vsaki množini

R. Luckmann
Ljubljana, Ahaoljeva cesta št. 10.

Zahtevajte brezplačno cenik! 229

L. Mikuš
LJUBLJANA, Mestni trg 15

DEŽNIKI

NA MALO NA VELIKO
Ustanovljeno 1839 52 Telefon 2282

Najboljši in najekonomičnejši

ELEKTROMOTORJI

iz znanih Škodovi Zavodi v Plznju

se nahajajo v velikosti od 1/4 do 30 k. s. stalno v naši zalogi v Ljubljani.

Obrnite se na: **ZASTOPSTVO SKODOVIH ZAVODOV V LJUBLJANI**
Selenburgova ulica števil. 7 191 Telefon 2966.

Zahtevajte brezplačni **CENIK** s 1000 slikami

Roskopf ura 49 Din.

Ura na sidro (ankerica, nekoliko boljše iz-
vršila z 3 letnim jamstvom 65 ul.

Ista original patent preciz.
Roskopf ura na sidro, pravi
nikelj, kolesje nepristopno prahu
tekoče vse v rubinih, posebno
točna, 5 letno jamstvo

98 Din.

Omega, Doxa in druge ure ce-
nejše kot drugod.

Budilka 64 Din

z 2 zvoncema in 3 let. jamstvom
69 Din.

R. Kiffmann, Maribor št. 43/b
specialist samo za boljše ure.

Hočete li se Vasega revmatizma, gihta osvoboditi?

Stežanje in zbadanje v udih in členkih, zatečene ude, skrčene roke in noge, trganje, zbadanje in stežanje v raznih delih telesa, kakor tudi slabost v očeh so čisto posledice revmatizma in kostnih bolezni, katere pa se morajo odstraniti, kajti, sicer bolečine kaj hitro napredujejo.

JAZ VAM NUDIM

zdravilno pijačo, katere razstvarja mokračno kislino, po-
pešuje izmenjo materije in izločevanje, torej ni takozvano univerzalno,
ali tajinstveno zdravilo, temveč produkt, katerega nud samo
mati priroda v svoji dobrotljivosti bolajočemu človeštvu,
Vsakemu pošljem brezplačno polizkušnjo!

Pišite mi takoj in Vi prejmete od mojih po vsem svetu ob-
stoječih skladišč popolnoma zastoni in franko eno polizkušnjo skupno z poučno razpravo. Vi se boste potem
sami prepričali o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju.

August Märzke, Berlin - Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse Nr. 5, Abt. 21.